Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kuruçusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

SALI 26 AĞUSTOS 1980
10 LİRA

MHP Merkezindeki adam itiraf'a devam ediyor 27

Veli Can Oduncu **Ferhat Tüysüz** **Mikdat Şimşek**

Nasıl saklanıyor? Nasıl yeni cinayetlere sürülüyorlardı?

Kaçak elebaşılar

● **Kaçakların nerede saklanacaklarına ve nasıl kullanılacaklarına Şevkat Çetin ve A. Çatlı karar verir**

MİKDAT ŞİMŞEK: Trabzon'da vurulan ve daha sonra Ankara'da tedavi edildiği hastanede ölen Prof. Necdet Bulut'un katili.

● **Mikdat Şimşek kaçak olduğu sırada Adana'ya gönderildi ve kahve tarama olaylarında kullanıldı**

●Kaçaklar doğrudan ÜGD Ankara Şubesi Başkanının yanınagelirlerdi

Ali Yurtaslan bugünkü itirafında kaçakların saklanma ve yeni cinayetler için çeşitli yerlere sevkedilmeleri üzerinde duruyor. Teşkilat, suç işleterek esir ettiği insanları, yeni cinayetler için işte böyle kullanıyor. Yurtaslan'ın itirafı şöyle devam ediyor.

KAÇAKLARIN YERLEŞTİRİLMESİ

"1978 yılından bugüne kadar kaçakların yerleştirilişi şöyle olmuştur: Kaçak şahıs çalıştığı kesimin başkanıyla birlikte Ankara Şubesi Başkanının yanına gelir. Ankara Şubesi Başkanı, Ali Kaçar'ı bularak bu şahıslarla temas ettirir. Ali Kaçar bu şahıslara bir gün verir. Bu arada kaçak şahsın nereye ve nasıl gideceği konusunda Şevkat Çetin ve Abdullah Çatlı ile bir görüşme yapar. Kaçakların nasıl ve nerede saklanacaklarına ve nasıl kullanılacaklarına bu şahıslar karar verir. Kaçak şahsın nereye gideceği ve orada kimi göreceği Şevkat Çetin veya Abdullah Çatlı tarafından Ali Kaçar'a bildirilir."

SAHTE KİMLİK HAZIRLANIŞI

"ALİ Kaçar kaçak şahsa sahte bir kimlik hazırlar. Bunun için ilk görüşmede kaçak şahıstan bir resim istenir. Hazırlanan sahte kimlik genellikle bir öğrenci şebekesidir. Bu kimlik eğitim enstitülerinden veya ülkücülerin hakim olduğu yüksek okullardan alınmış bir kimliktir. Genellikle bu okullar, tüm eğitim enstitüleri, Ticaret Turizm Teknik Öğretmen Okulu, Ziraat veya Veteriner Fakülteleridir. Ali Kaçar boş kimliğin üzerine resmi yapıştırır ve bu okullardan birinin mühürünü basar. Bir 2,5 TL.yi de soğuk damga yerine geçmek üzere fotoğrafın üzerine sert bir cisimle vurur. Böylece kaçağın yeni kimliği ve gideceği yer sorunu halledilmiş olur. İkinci görüşmede Ali Kaçar kaçağın gideceği yeri söyler ve kimliğini verir. Ayrıca bir miktar para ile bir de yazı verir.

(Devamı S. 6 Sü. 3'te)

FERHAT TÜYSÜZ: Birçok yaralama ve öldürme olaylarına karışan Tüysüz, insanları vururken "elinin titremediğini" söylüyordu.

●**Veli Can Oduncu ÜGD için Ankara Şubesinden referans verdim**

VELİ CAN ODUNCU: 17 yaşında. 11 kişiyi öldüren Oduncu ifadelerinde "milliyetçi ve sağ görüşlü olduğunu" ve MHP binalarında saklandığını belirtiyordu.

● **Şevkat Çetin, Ferhat Tüysüz'ün Adana'ya gidip Osman Balcı ile temas kurmasını söyledi**

BAŞYAZI

Faşizme karşı iki çizgi

Doğu Perinçek

ÜLKEMİZDE faşist teröre karşı mücadele adına bugüne kadar, birbirine taban tabana zıt iki çizgi savunulmuş ve uygulanmıştır.

Birin-cisine, "mezarcıların çizgisi" diyelim. Bunlar, güzel Türkiyemizin her yerini, bütün şehir, kasaba, mahalle ve köylerimizi "faşistlere mezar yapmak" iddiasındadırlar. MHP'lileri ve "faşist" damgası vurdukları herkesi, pusu kurup vurarak, oturdukları kahveleri tarayarak, okullardan ve yerleşim yerlerinden kovarak başarıya ulaşabileceklerini sanmaktadırlar.

İkinci çizgi, kitle çizgisidir, demokrasinin ve devrimin çizgisidir. Bu çizginin temel özelliği, ülkenin ezici çoğunluğunca haklı görülen bir mücadele biçimini benimsemesidir.

* *

Birinci çizgi, küçük terör çetelerine dayanarak sorunu çözmek peşindedir. Suikast ve

(Devamı S. 6 Sü. 1'de)

İTİRAF için ne diyorlar?

(6.SAYFADA)

YARIN: ETKO sanığı Yaşar Astek'in babası "oğlumu katil yaptınız" diye ağlıyordu

SERTLIK YANLISI BAŞBAKAN VE BEŞ SİYASİ BÜRO ÜYESİ GÖREVDEN ALINDI

Polonya'da işçilerin ilk başarısı!

Yeni atanan yetkililer reform taraftarı olarak tanınıyor

İşçi önderi Walessa:"Bizi ilgilendiren haklarımızdır"

● ***TGS İstanbul Şubesi: "Polonya'da haklı talepler için mücadele eden işçileri selamlıyor, Sovyetler ve Doğu Bloku ülkelerinin haberlere sansür koymasını kınıyoruz"***

DIŞ HABERLER SERVİSİ

POLONYALI grevci işçiler ilk başarılarını kazandılar. Sonuç vermeyen ikili görüşmeler sürerken, önceki gün toplanan Birleşik İşçi Partisi Genişletilmiş Merkez Komitesinin kararları açıklandı ve işçilere taviz vermeye yanaşmayan yetkililer görevlerinden alındı. Aralarında Başbakan Edward Babiouch ve Başbakan Yardımcılarından Pyka'nın da bulunduğu birçok yetkili hem hükümetteki hem de Partideki mevkilerini kaybettiler.

Baltık limanlarında grevler ikinci haftasına

(Devamı S. 6 Sü. 5'te)

Aydınlık meclisi

KONUMUZ: itiraf

Samsun'da liseli ülkücünün mektubu

Aydınlık Gazetesi Yöneticilerine

Bu mektubu size kafamı kurcalayan bir takım şeyleri bildirmek için yazıyorum. Yani sizin fikirlerinizi daha doğrusu SOL fikirlerin hiç birisini doğru kabul etmiyorum. Sizin ve diğer SOL grupların savundukları sistem ve düzenlerinizi hiç bir zaman gerçekleştiremeyeceksiniz, çünkü halk sizi istemiyor. Seçimlerde bağımsız senatör adaylarının ve aşırı SOL partilerin aldıkları oy meydandadır, bunu herhalde inkar edemezsiniz.

Ayrıca faşistlikle ve diğer bir takım suçlamalarla itham ettiğiniz MHP her seçimde oylarını yükselten artıran bir partidir. 1977 seçimlerinde 1 milyonun üzerinde oy alıp 16 milletvekili çıkaran bir partidir. Eğer halk bu partiyi sizin gibi istemese herhalde oyunu gidip de MHP'ye atmaz idi. Zorla oy attırıyorlar da diyemezsiniz. Çünkü seçim kabininde kimin kime oy attığını oyu atan kişiden başkası bilemez. Bu da gösteriyor ki halkımız bu sürekli gelişen partiye ilgi ve teveccüh gösteriyor. Biz zorla iktidarı devleti ele geçirmeyeceğiz, seçim yolu ile iktidara geleceğiz. Bizler sırtımızı AMERİKA'ya, RUSYA'ya, ÇİN'e, ARNAVUTLUK'a değil halkımıza ve halkın oylarına dayıyoruz.

Mektubumda diğer konuyu da sizlere aktarmak istiyorum. Gazetenizi (bir milliyetçi olmama rağmen) ara sıra olarak takip ediyorum. 1978 yılından bu yana çeşitli "itiraflar", "suçlamalar", "gizli belgeler", vs. yayınlıyorsunuz. Bu yayınlarınızda bir çok kişi, kuruluş ve örgütleri mahkemelere ve komünist cinayet şebekelerine gammazlıyorsunuz. Bu açıklamalarınız sonucu hiç kimse tutuklanmıyor, ama gazetenizde ismini, adresini yayınladığınız kişiler öldürülüyorlar. Yayınlarınızla bu cinayetler arasında bağlantı olup olmadığını herhalde iddia edemezsiniz.

Siz hedef gösteriyorsunuz, çeteler öldürüyorlar. Hem yayınladığınız (en sonu olan MHP Merkezindeki Adamın itirafı yayınınızda) Ankara'daki dernek yöneticilerini ve milliyetçi kişileri hedef gösteriyorsunuz.

Bir kişi filanca adamlar şöyle yapıyordu, suç ortağımdı diyerek suçladığınız kişilere kanuni olarak hiç birşey yapamazsınız. Ama sizin niyetiniz olan cinayet çetelerine gammazlamış olursunuz. Gazetenize bu sözde itirafı yapan kişi acaba bu kadar suça ortak idi de polis itiraf ettiği halde onu niye tutuklamıyor acaba?

KAHROLSUN AMERİKA–RUSYA–ÇİN
ARNAVUTLUK
YAŞASIN MİLLİYETÇİ TÜRKİYE

Sayın Liseli Ülkücü Ali Seçkin,

Biz kimseyi gammazlamıyoruz, sadece halka karşı suç işleyenleri halkın önünde açığa çıkarıyor ve adaletin suçluların yakasına yapışmasını istiyoruz. Eğer yayınlanan isimlerden çoğu tutuklanmıyorsa, bu bizim değil, sorumluların kusurudur. Normal olarak yapılması gereken, (itiraf yayınının) ihbar olarak kabul edilip bu kişiler hakkında adli takibata geçilmesidir. Kaldı ki, Ali Yurtaslan'ın itirafında adı geçen bazı kişiler bugün sıkıyönetim tarafından tutuklanmış bulunmaktadır. Mamak'tan idamlıkların kaçış olayı, Ali Yursaslan'ın itirafı ile açığa çıkmış ve bu itirafta adı geçen kişilerden bazıları tutuklanmıştır.

Hedef gösterdiğimiz meselesine gelince. Bu Hergün gazetesinin bir demagojisinden ibarettir. Bu mantığa göre hiç bir basın organı halka karşı görevini yapamaz ve hiç bir suçluyu kamuoyuna açıklayamaz. Sıkıyönetim bildirilerinde her gün bir çok sanığın, suçlunun isimleri yayınlanıyor, böyle yapmakla sıkıyönetimde mi hedef göstermiş oluyor? Ayrıca bizim, MHP'ye karşı mücadelede suikast yöntemini mahkum ettiğimiz ve bu yönteme başvuranlarla nasıl açıkça mücadele ettiğimiz herkes tarafından bilinmektedir.

Mektubunuzda "Bizler sırtımızı, Amerika'ya, Rusya'ya, Çin'e, Arnavutluk'a değil halkımıza ve halkın oylarına dayıyoruz" diyorsunuz.

Önce şunu belirtelim ki, biz sizi MHP ile aynı şey olarak görmüyoruz. Siz liseli bir gençsiniz ve inanıyoruz ki, günün birinde gerçekleri görecek ve yolundan yürüdüğünüz örgütün halk için çalışmadığını, bir avuçluk zümrenin cinayet örgütü olduğunu anlayacaksınız. Bu bakımdan mektubunuzdaki "yapıyoruz", "ediyoruz" türünden kelimeler sizin niyetinizi ifade ettiği sürece belki masum istekler ve düşünceler olarak görülebilir, ama bu kelimeleri "MHP böyle yapıyor" biçiminde anlayacak olursak size katılmamız mümkün değildir.

MHP, arkasını Amerika'ya dayamıyor diyorsunuz. Doğrusunu söylemek gerekirse MHP'yi kurduran, organize eden ve besleyen ABD'nin İstihbarat Örgütü CIA'dan başkası değildir. MHP militanlarının bugünkü önde gelenleri 1960'larda ABD bekçiliği yaparak yetişmişlerdir. Siz o günleri bilmezsiniz. Gidin MHP ileri gelenlerine sorun, 1966 yılının 12 Kasım'ında Kızılay'daki Amerikan Haber Alma Örgütü binasının önündeki anti–Amerikan gösterilere karşı binayı korumak üzere görevlendirilenler, yani ABD'nin bekçi köpekliğini yapanlar arasında bugünkü MHP yöneticileri yok muydu? Kanlı Pazar'da ABD filosunu protesto eden halka canice saldırıları yönetenler bugünkü MHP ileri gelenleri değil miydi?

MHP arkasını ABD emperyalizmine dayamaya devam etmek istediği halde özellikle ABD'nin tutumunda MHP gibi faşist partilerden uzaklaşma göze çarpmaktadır. İhtiyarlayan ABD emperyalizmi artık savunmaya geçmiştir. Faşist diktatörlükleri ayakta tutamamaktadır. Van Tiyö ve Lon Nollar'dan Şah Rıza ve Somozo'lara kadar bütün faşist diktatörlüklerin ABD'nin vefasızlığından yakınmaları son beş yılın olayı haline gelmiştir. Yeni kuvvet ilişkileri karşısında ABD, faşist zorbaların bir istikrarsızlık unsuru olduklarını ve bu nedenle Sovyetler Birliği'nin yayılması için en elverişli ortamı yarattıklarını, gittikçe daha iyi anlamak durumundadır. İşte MHP'nin ABD'ye kızgınlığı buradan gelmektedir. Efendisine gösterdiği sadakatin karşılığını göremeyen bir uşağın kızgınlığından başka bir şey değildir bu.

MHP'nin sırtını halka dayadığı meselesine gelince. MHP halka sırtını değil, bıçağını dayamaktadır. Maraş'ta halkı katledenler mi halka sırtlarını dayamışlar, Çorum'da insanları öldürüp yakanlar mı? Nasıl oluyor da inanabiliyorsunuz böyle yalanlara. MHP sırtını halka değil, toprak ağalarının ve işbirlikçi burjuvazinin en dar, en zorba kesimine dayamıştır. Varlık sebebi onların çıkarlarının bekçiliğini yapmaktır. Elbette faşist demagoglar size işin bu yanını göstermezler, "fakir dostu" kılığına bürünürler. Hitler de ortaya "işsizlerin, fakirlerin hamisi" pozunda çıkmamış mıydı? Ama sonunda Alman tekellerinin çıkarlarının sadık bir bekçisi olduğunu bütün dünya gördü.

Sayın Ali Seçkin;

Daha gençsiniz. Önünüzde uzun yıllar var. Bu yılların sizin de gerçekleri görmenize hizmet edeceğine inanıyoruz.

düşünce dünyası

TEDBİRLERDEN SONRA KREDİLERİN DURUMU NE?

Mehmet Betil

TÜRKİYE ile yabancı ülkelerin mal, hizmet ve para alışverişini Ödemeler Dengesi gösteriyor. Ödemeler dengesindeki gelişmeyi yıllara (1977-1979) ve son iki yılın ilk dört ayına göre aşağıdaki tablo özetliyor. Özellikle yabancı krediler açısından durum ve gelişmenin yönü ne?

Yabancı kredi girişleri

Proje, program, ötekiler, borçlanma, İMF, ticari bankalar, kısa ve orta vadeli sermaye hareketleri isimleri altında ve farklı amaçlarla Türkiye'ye gelen kredilerin 1977 yılında 3,5 milyar dolar, 1978 de 1 milyar 891 milyon dolar, 1979'da ise 1 milyar 264 milyon dolar olduğu görülüyor. 1979 yılının ilk dört ayında giren 471 milyonluk krediye karşı, Demirel'in "Tedbirlerle" ve 1980 yılının ilk dört ayında bunun iki buçuk katından fazla 1 milyar 230 milyon dolar kredi sağladığı anlaşılıyor.

Dış Kredi	3495.9	1890.9	1264.2	470.7	1230.3
Proje	498.6	449.8	356.3	133.9	163.4
Program	3.4	109.9	484.9	153.8	909.0
Ötekiler	1060.0	561.5	—	—	—
Borçlanma	1933.9	598.9	420.0	—	—
IMF	—	170.0	3.0	—	157.9
Ticari Bankalar	—	—	—	—	—
Kısa ve Orta Vadeli Sermaye	—	—	—	183.0	—
Dış Borç Ödemeleri	1231.4	1044.5	1530.3	569.7	518.1
Ana Para	214.0	255.7	464.9	140.9	186.2
Faiz	320.3	389.0	429.0	132.1	140.4
Proje Hizmet Ödemeleri	60.0	56.0	—	21.6	(.....)
Ötekiler	—	—	605.4	261.4	110.7
Ticari Bankalar	5.6	18.3	35.0	—	—
IMF	—	—	—	13.7	—
Orta ve Kısa Vadeli Sermaye	—	—	—	—	80.8

Diğer yandan 1977 yılından itibaren giren kredilerin bileşiminde önemli bir yön değişikliğinin geliştiği gözleniyor. Emperyalizmin istediği istikamette ve pahalı da olsa, üretici güçlerin gelişmesine hizmet eden proje kredilerinin yerini daha çok günlük tüketimi sürdürmeye hizmet eden program, ötekiler ve borçlanma yoluyla gelen, vadesi kısa, faizi yüksek, kullanım alanı belli kredilerin almaya başladığı görülüyor.

Dış borç ödemeleri

Dış borç ödemelerinin yol açtığı döviz çıkışları da 1977 yılında 1 milyar 231 milyon, 1978'de 1 milyar 44 milyon, 1979'da ise 1 milyar 530 milyon dolardır. 1979 yılının ilk dört ayındaki 570 milyon dolarlık dış borç ödemesine karşı, 1980 yılının aynı döneminde ödenen 518 milyon doları bulmuştur. (Yeni bir giriş ve çıkışa yol açmadığı için, borç ertelemeleri ödemeler dengesinde yer almıyor.)

Sonuç

"Daha çok kredi" temin etmek bakımından, her zaman olduğu gibi, Demirel, başarılıdır. İlk dört aylık sonuçlar bunu bir kere daha doğrulamaktadır.

İkincisi, 1977 yılında Türkiye'nin toplam döviz gelirleri 3 milyar 61 milyon dolar iken aldığı yabancı borç tam 3,5 milyar dolardır. 1980 yılının ilk dört ayında da 1 milyar 506 milyon dolarlık toplam döviz gelirine karşı alınan borç 1 milyar 230 milyon dolardır. Türkiye'nin durumu aylık kazancının yarısı kadar borç alarak, parayı süsüne, eğlenceye yatıran aileye benziyor. İşte bu Demirel siyasetidir. Bu nimeti azınlık yerken, külfeti Türkiye halkı omuzluyor.

Üçüncüsü, Türkiye'nin döviz gelirleri 1978 yılında 3 milyar 789 milyon dolar, 1979'da ise 4 milyar 554 milyon dolardır. Kullanılan yabancı borç ise, giderlerle birlikte azalmıştır.

Bu dönemde, giderek azalan kredi girişleri, Türkiye'nin kaynaklarını esas alan bir siyasetin değil, ipleri Moskova'nın yönlendirdiği güçlere teslim eden zihniyetin sonucudur. Öyle olmasa, Ecevit iki yıllık iktidar döneminde sık sık "tünelin ucunda görünen ışık" ve "Batılı dostlarımızın açmak üzere bulunduğu musluk" edebiyatına sarılır mıydı?

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

Vatanını terk etmeye hazırlanan insanın karşılaştığı zorluklar

Bugün Türkiye'nin gündeminde hâlâ güncelliğini koruyan bir konu: Yurt dışına gitmek. Çok söylendi çok yazıldı hatta hükümetler bu konuda tedbir adı altında mahrumiyet ve hakları gaspeden vize sorununu gündeme getirdiler. Ben burada önceden söylenenleri tekrar etmeyeceğim. Bu gurbet kuşları misali yerlerinden yurdundan, çoluğundan çocuğundan ayrı kalma pahasına yurt dışına gitmeyi göze alan bu insanların daha Türkiye'de iken karşılaştıkları sorunları dertleri dilimin döndüğü ölçüde anlatayım. Anlatacağım şeyler K. Maraş Sıkıyönetim Komutanlığının önünde çok değil birkaç saat beklerseniz görebileceğiniz şeylerdir.

KUYRUKLAR

Sabahın erken saatlerinde mesai saatinin başlamasını beklemeden küme küme insan toplulukları belirir. Türkiye'de devlet dairelerinde iş yaptırmak hayli bir sorundur. Hele halkın tabiriyle torpilin yoksa yandın demektir. Bütün bu zorluklar bir araya gelince vatandaşa bir külfet yükleniyor. İşte komutanlığın önünde bu kümeler birinci sırayı almanın rekabeti iş bitirmenin gayretidir. Bu kadarla bitse neyse kuyruklar oluşmaya başlıyor. Ağustosun sıcağı altında saatlerce pasaport işlemini yapmayı bekler. Tabii bekleme herkes için değil bazı imtiyazlı vatandaşlar koluna birini takar, işlemi yapılan dışarda torpil ise içeri kayar sırada bekleyenlerden bazen isyan edenler de olur. "Hey hemşerim sıraya gir" tabii torpil aldırış etmez kahraman edasıyla içeri dalar. Bazen de çabucak bu zahmetten kurtulmak için 4-5 bin lira rüşvet verenlerin de olduğu söyleniliyor. Bu kadar eziyete neden katlanıyorlar, bu insanlar neden kaçmak için sıraya girmişler. Tabii tartışmaya, üzerinde fikir yürütmeye değer bir konu. Özellikle Alevi vatandaşların çoğunlukta olması ayrı bir dikkate değer. Anadolu insanının kanı ve canı pahasına kurduğu uğrunda yedi düvele karşı savaştığı bu vatanı terk etmek için neden kuyruğa girmiş. İster istemez yaşlıların anlattığı Yavuz Selim Alevi kırımı karşısında Alevi vatandaşların dağlara tenhalara yolu yolağı olmayan yerlere kaçmalarını anımsatıyor. Herhalde Yavuz Selim'i hortlatma çabalarını bu kaçışta büyük payı vardır. Herkes hatırlar geçen günlerde, günlerce dünya ve Türkiye kamuoyunu bir Küba meselesi meşgul etmişti. Küba hükümeti ülkeyi isteyenin terkedebileceği kararı, onbinlerce Kübalının yabancı elçiliklerin bahçesinde büyük grupların ve kuyrukların meydana geldiğini biliyoruz. Acaba böyle bir konu Türkiye'de gündeme gelse zannediyorum Küba'dan farklı olmayacak neden dersiniz sayın yetkililer. Sözü uzattık tekrar K. Maraş Sıkıyönetim Komutanlığının önüne gelelim.

KAPIDAKİ GÖREVLİ

Topluluk sık sık şu anonsla karşılaşır: "Karşıya geç sıra ol" Vatandaş kapıdaki nöbetçiye bir şey soramaz olmuş. Nedense bekle kardeşim cevabını alır. Bir Hataylının durumuna şahit oldum.

Tam dört gündür Maraş'tayım diyor. Altı üstü bir imza, attımı bitecek. Ama ne gezer dört gündür bu vatandaş ne yer ne içer nerede kalır umurunda mı? Bekle kardeşim. Sorunlar bu kadarla da kalsa sıra gelir pasaport almak için dilekçelere. Görevli çıkar kapıya, herkes 20 lira hazırlasın, parası bozuk olmayan gelmesin. Bir koşuşmadır görme, paralar bozulur. O ara torpillilerden biri belirir Kahramanmaraş eski Sağlık Müdürü. Dilekçeyi görevliye uzatır ne kadar? Önemli değil varsa ver yoksa canın sağolsun tabii sıradakilerin canı cehenneme dilekçeler dağıtılır. Bu defa ortaya işportacı misali tüccarlar çıkar. "Dolduralım mı abi dolduralım mı abla" tabi köylü vatandaş elindeki dilekçe nasıl doldurulur bilmiyor. Bilse de şurada yanlışlık var şurası eksik tekrar doldururlar. Karşılaşmamak için tüccarlar alır hemen sıkıyönetimin karşısındaki Zümrüt Kırtasiyeye sokar adı soyadı yazılır resmine de bir zımba ver bakalım 30-40 Tl. vs. Tutturabildiğine.

İşte vatanını terketmeye hazırlanan insanın karşılaştığı ilk zorluklar ve çileler böyle başlar. Yadellerdeki zorlukları da varın siz düşünün.

Hasan AYVAZ

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve TEK Genel Müdürlüğüne açık mektup

TEK'e bağlı Demirköprü Barajı işletme müdürünün görevinden alınıp İzmir TEK 3. bölgeye müşavir olarak atandığını öğrendik. Bu olay işyerimizde çalışan tüm işçi ve memur arkadaşlar tarafından tepkiyle karşılandı.

İşyerimizde şimdiye kadar hiç bir siyasi olay meydana gelmiş değildir. Değişik fikirlerden insanlar, huzur içinde bir arada yaşamaktaydılar. Ülkemizin içinde bulunduğu anarşik ortamdan işletmemiz zerre kadar etkilenmedi. İnsanlarımız birbirlerine daima saygı göstermekteydiler. Bu olumlu durumun yaratılmasında işyeri çalışanlarının payı olduğu kadar işletme müdürümüz Hüsnü Doyurum'un rolü de büyüktür. Birleştirici, uzlaştırıcı tutumuyla işyerinde huzurun sağlanmasında çok büyük rolü olmuştur. İşçinin, memurun her türlü sorunlarına eğilmiş, yardımcı olmaya çalışmıştır. İşyerimizde demokrasinin yerleşmesindeki katkıları büyüktür. Ülkemizin içinde bulunduğu şu ortamda bu niteliklere sahip bir müdürün görevinden alınması çok üzücüdür. Devlet, icraatıyla kargaşalığa zemin hazırlamamalıdır. Büyük çoğunluğun iradesi hiçe sayılmaktadır. Kaldıki zahmet edip de işyerimizde bir anket düzenleseniz, işletme müdürünün görevinde kalmasını isteyenlerin sayısının 5'i geçeceğini sanmıyorum. Geride kalan büyük çoğunluğun isteği işletme müdürümüzün görevinde kalmasıdır. Çevre köylerden pek çok muhtar (büyük çoğunluğu AP'li olduğu halde) işletme müdürümüzün görevinde kalması için bakanlığa başvurdular. Ancak hiç bir olumlu cevap alamadılar.

Ayrıca işletme müdürümüz AP'lidir. AP'li olması bile işletme müdürümüzün görevinde kalmasına yetmedi. İşyerinde AP'nin partizanlığına alet olmadığı için tayini çıkartıldı. Eğer AP'nin partizanlığına alet olsaydı o zaman görevinde kalacaktı. Sizin zihniyetiniz budur.

İşletme müdürümüz, işyerinde yapılacak haksız tayinlere, işyerindeki huzuru bozacağını bildiği için partizanlığa, haksız tayinlere karşı çıkmıştır. İşletme müdürümüzün bu tutumu gerçekçi ve cesur bir tutumdu. Halktan yana, barış, birlik ve özgürlükten yana bir tutum izlemiştir. İşyerimiz de personel açığı yoktur. Yapılan tayinlerin doğrudan işyerindeki huzuru bozacağı ve de devleti yıpratacağı gün gibi ortadadır. Kaldı ki işletme müdürümüzün emekliye ayrılması için 6 aylık bir süre kalmıştır. Yalnız bu bile bakanlığın ve TEK Genel Müdürlüğünün amacını açıkça ortaya koymaktadır. İnsanların ekmeğiyle oynamak koskoca başkanlık koltuğuna oturan sizlere yakışmaz. Lütfen o koltuğun verdiği sorumlulukla hareket edin. Ve 50 milyon insanın temsilcisi olduğunuzu unutmayın.

İşletme Müdürümüz Hüsnü Doyurum'un tayininin biran önce durdurulmasını, bakanlığınızın ve TEK Genel Müdürlüğünün bu konu üzerinde hassasiyetle durmasını istiyoruz.

Saygılarımızla.

İşyeri çalışanları

Fikri ile zikri bir olmayan Süleyman

Süleyman Bey, "Birlik ve kardeşlik içinde, el ele vererek, terör ve anarşiyi önlemek için, aziz milletimizi gönül birliği seferberliğine davet ediyorum" diyor.

Aslında, ırkçılığı, bölücülüğü ve kardeşi kardeşe düşman eden MHP'liler ve boyunlarına devrimci yaftasını asan sahte solcuların dışında tüm ulusun özlemi budur Adalet mekanizmasının yansız işletilmesiyle, terör ve anarşinin önlenmesi gerekir.

Ne var ki Süleyman Beyin fikri ile zikri birbiriyle çelişiyor. Tavşana kaç tazıya tut diyor. Bir yandan anarşi mihraklarından biri olan sahte solun üzerine gidiyor diğer taraftan aşırı sağcı MHP'lilerin yan örgütlerinde uluyan kurtların arkalarını sıvazlıyor. Hal böyle olunca, birlik ve kardeşlik nasıl sağlanacak? Nasıl gönül birliği seferberliği yapılır?

Süleyman Bey eğer samimi olarak terör ve anarşiyi kökünden kazımak için milletle gönül birliği seferberliği yapmak istiyorsa önce gözlerindeki MHP patentli at gözlüğünü sahibine iade etsin. Sonra da gönül birliği davetiyelerinden bir tanesini kendi adresine postalasın. Sağa sola selam sarkıtarak kendi davetine, önce kendisi icabet etsin.

Evet,

Millet uyumuyor. Millet yapılanları görüyor. Millet hadiseleri çok iyi değerlendiriyor. Bu sözlerin sahibi de Süleyman Beyin ta kendisi.

Ragıp EPİKMEN

OKUYUCU KARİKATÜRLERİ

Gürel

ANADOLU BASINI SESLENİYOR

Bartın — 8.8.1980 – BARTIN

Kozcağız karıştırılmak isteniyor

En hareketli bucak merkezimiz olan Kozcağız'da bir takım oyunlar tezgahlanarak şehir karıştırılmak ve halk birbirine düşürülmek istenmektedir.

Bazı bölgelerden özenilerek yapılan bu hareketlere, Kozcağız Jandarma Karakolundaki bir astsubayın tutumu da durumu daha gerginleştirmektedir.

Son olarak 3 Ağustos gecesi 5-10 kişi duvarlara yazı yazarken halk tarafından suçüstü yakalandıkları halde karakolda serbest bırakılmaları halkın büyük tepkisine yol açmıştır.

Safranbolu ile irtibatlı olan ve oradaki bazı şahıslarla işbirliğine kalkışan bu kişilerin arkadaşları sanılan Ali Ünal ve Celal Yiğit isimli iki kişi de Kozcağız'a gelirken Safranbolu'nun Bartın çıkışında jandarmanın yaptığı bir arama sonucu üzerlerinde tabanca ile yakalanmışlar ve Safranbolu Adliyesi tarafından tutuklanmışlardır.

Bölgemizde böyle olaylara hassasiyet gösteren ve derhal gerekli önlemleri alan Valimiz Galip Demirel ile Kaymakamımız Ergün Doğanay'dan, Kozcağız'da yaratılmak istenen böyle oyunlar için şimdiden sıkı bir soruşturmaya geçmesini ve jandarma teşkilatının yeniden düzenlenmesini halkımız istemektedir.

KARAMAN'ın SESİ — 6.8.1980 – KARAMAN

Akşehir kasabasının yolu aylardır yapılmıyor

İlçemizin en büyük kasabalarından biri olan Akçaşehir kasabası aylardır ihale edilmiş olan yollarının yapılmaması nedeni ile yarım saatlik yolu üç kat fazla bir zamanda gidip geliyorlar.

Konuyla ilgili olarak görüştüğümüz Belediye Başkanı Kemal Çelik şunları belirtmiştir: "Kasabamız belediyesi AP azınlık hükümetinin iş başına geldiği günden beri bir kuruşluk yardım almadı. Yardım almadığı gibi birçok işler de yarım bırakıldı. Örneğin geçen yıl ihale edilen karayolumuz müteahhitin sadece bir kum döküp gitmesiyle kaldı. Tamamlamak üzere gelen ekip de Karaman AP İlçe Başkanı Mehmet Arı vasıtasıyla geri çağrıldı.

Bunun için yaptığımız tüm girişimler bu kişilerin partizanca tutumları sonucu yarıda kaldı. Mart ayından bu yana birtek greyder bile verilmedi. Bu partizanlığın sona erdirilmesini isteyen Belediye Başkanı ilgilileri göreve çağırmıştır.

HALKÇI Yalvaç — 9.8.1980 – YALVAÇ

İlçemiz hastanesi doktorsuz kaldı

Halkımızın maddi ve manevi desteğiyle bir abide olarak dikilip yıllarca halkımıza sağlık dağıtan Devlet Hastanemizde Op. Dr. Rıdvan Kabuloğlu'nun istifa edip ilçemizden ayrılmasından sonra doktorsuz kalmıştır.

İlçemiz ve Devlet Hastanesinin doktorsuzluğu yüzünden halkımız büyük sıkıntıya düşmüş, hastalarını çevre il ve ilçelere özellikle hükümete duyurulmuşsa da ilçemize yeni bir atama yapılmamış, Isparta Devlet Hastanesinden gönderilen 2 doktorla rotasyon uygulamaya başlanmıştır.

Çevresiyle yüzbine yaklaşan nüfuslu ilçemizin doktor ve sağlık hizmetleri konusunda geçici önlemlerin halkımızı daha çok sıkıntıya soktuğu hükümetin tutumu eleştirilmiştir.

YENİCE — 18.8.1980 – YENİCE

Belediyenin keyfi olarak vatandaşların elektriğini kestiği ileri sürüldü

Yenice Belediyesinin keyfi olarak bazı vatandaşların ev ve işyerlerindeki elektriklerini kestiği ileri sürüldü.

Bu konuda gazetemize bilgi veren Cemal Derecik adlı kereste imalatçısı şunları söyledi. "Belediye yasalarına göre hiç bir eksik işlemi bulunmayan kereste imalathanemin elektrikleri 11.8.1980 günü keyfi bir şekilde kesilmiştir, konu ile ilgili olarak şeride gelen zabıta memurları reis emretti onun için kesiyoruz demişlerdir. Anlaşılan odur ki, Belediye Başkanı kendisinden olmayana yaşam hakkı tanımamayı, yasaları çiğnemeyi kendisi ve yandaşları için bir hak olarak görüyor. Oysa, demokrasilerde değişik görüşlerin olması normaldir. Bizim siyasi görüşümüz kendisininkine uymadığı için bu kasti davranışta bulunan Belediye Başkanı, şeritten ekmek yiyenlerin mağduriyetini nasıl giderebilecek, altına girmiş olduğumuz milyonlarca liralık taahhütümüzden doğan zararımızı nasıl karşılayabilecektir. İlgililerden, Belediye Başkanının bu davranışı konusunda açıklama bekliyorum ve soruyorum. Bir ülkede insanların ayrı ayrı düşünmeleri suç mudur?"

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR BİRLEŞİN

BAYAŞ Basın Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmen ORAL ÇALIŞLAR

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S.AYDOGAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O.GÜRHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu/İstanbul. Tel: 26 52 44 26 42 93 İdare Tel: 26 61 78
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri. Baskı: İst. Güntur. Dağıtımı: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8 Kızılay. Tel: 25 38 69
İZMİR: Özgüler İşhanı 452. Sok. 25/3 Konak: Tel: 13 10 90 - 25 25 54
TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 3900
DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı Kat: 3 No: 30 Dörtyol Tel: 38 57 ADANA Kızılay Cad.104 Sok.No: 23 Tel: 103 42

TİKP Adalar İlçesinin düzenlediği "Adalar Halkıyla Birlik ve Dayanışma "Gecesi" Van Halk Oyunları Ekibinin gösterisiyle başladı. Geceye katılan bine yakın yurttaş barış özgürlük ve bağımsızlık duygularını sık sık sloganlarla dile getirdiler.

TİKP'nin Adalar Halkıyla Dayanışma Gecesine bine yakın yurttaş katıldı

Perinçek: "MHP'nin talihi başaşağı dönmüştür"

- **"Yakın zamana kadar MHP'ye karşı açık tavır almayan orta güçler artık bu açık tavrı almaya başlamışlardır. MHP'nin durumu kötüye gitmektedir.**
- **"MHP'nin yolundan dönüyorlar, çünkü çıkmazdalar. Türkiye halkının bu çıkmazdaki insanlara el uzatmak diye bir meselesi de vardır.**
- **"Maceracılık iflas etmiştir. Gerçeği savunmada cesur olunmalıdır."**

İSTANBUL (ÖZEL)

TÜRKİYE İşçi Köylü Partisi Adalar İlçe Örgütünün Büyükada'da düzenlediği "Adalar Halkıyla Birlik ve Dayanışma Gecesi"nde bir konuşma yapan TİKP Genel Başkanı Doğu Perinçek, MHP'nin çok zor durumda kaldığını, telaşa düştüğünü belirtti. Perinçek konuşmasında "Her tırmanışın bir de inişi vardır. Ve o iniş en yüksek yerde başlar. MHP, çukura doğru inecektir. Bir zamandır tırmanan MHP'nin talihi yeniden başaşağı dönmüştür" dedi.

Türkiye İşçi Köylü Partisi Adalar İlçe Örgütünün düzenlediği "Adalar Halkıyla Birlik ve Dayanışma Gecesi" önceki gece Büyükada Çınar Sinemasında yapıldı. Bine yakın yurttaşın katıldığı gecenin açılışında bir konuşma yapan Adalar İlçe Yönetim Kurulu üyesi Hasan Çöçelli, Adalar'da anarşik olayların olmaması nedeniyle mücadele şartlarının olumlu olduğunu belirtti. Adalı yurttaşların Denizyolları bilet zammına kararlılıkla karşı çıktıklarını belirten Çöçelli, MHP, İGD ve TİP'lilerin anarşi yaratmaya çalıştıklarını söyleyerek, halkın bunları yalnız bırakacağına inandıklarını belirtti.

İlçe örgütünün her türlü haksızlığın karşısında olacağını belirten Çöçelli halkı TİKP'de birleşmeye çağırdı.

İki Adalı yurttaşın sazından sonra Aşık Daimi, Kartal Kültür ve Sanat Evi Halk Müziği Korosu ve Ozan Nedret sahneye çıktı.

Daha sonra coşkun alkışlarla kürsüye gelen TİKP Genel Başkanı Doğu Perinçek yaptığı konuşmada bazı ışınların ülkemizin

(Devamı S. 6 Sü. 4'te)

Büyükada'daki gecede bir konuşma yapan TİKP Genel Başkanı Doğu Perinçek maceracılığın iflas ettiğini belirtti.

Almanya'da MHP'liler bir devrimciyi bıçakladılar

RİGMAİNGEN (ÖZEL)

MHP'liler Almanya'nın Rigmaingen şehrinde bir devrimciyi bıçakladılar. 9 Ağustosta meydana gelen saldırıda Mehmet Ali Özdemir adlı devrimci 11 yerinden bıçaklandı. Saldırı sonucu Ahmet Vural adlı saldırgan, polis tarafından yakalandıktan sonra tutuklandı.

Olay günü MHP'lilerin yönetimindeki Türk İşçi Cemiyeti üyesi Ahmet Vural, Mehmet Ali Özdemir'i "Bir dakika gelir misin, seninle konuşacaklarım var" diye çağırdı. Özdemir'i yine aynı cemiyet üyeleri olan Hamza Bozkurt ve Dursun Şahin ile birlikte ayarladıkları pusu yerine getiren Ahmet Vural burada bıçağı çekerek Özdemir'e saldırdılar. Ve Özdemir'i yaraladılar. Halen hastanede yatmakta olan Özdemir'in sağlık durumunun iyiye doğru gittiği belirtildi.

Bir süredir Rigmaingen'de MHP'lilerin yönetimindeki Türk İşçi Cemiyeti ve Türk İslam Kültür Cemiyeti bir süredir ilerici ve Alevi yurttaşlara karşı mezhep ve milliyet kışkırtıcılığı yapmaktaydı.

Çatışmalar Herat, Kunar, Kabul ve Paktia eyaletlerinde şiddetleniyor

Afgan direnişçileri Babrak Karmal'ın karargahına saldırdı

Başkent Kabil'de karargahı tahrip edilen Devlet Başkanı Babrak Karmal.

● Ruslar, Afgan askerlerinin elindeki ağır silahları alıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

YENİ Çin Haber Ajansının Afgan direniş örgütlerinin bir sözcüsüne dayanarak verdiği bir habere göre, Afgan direnişçileri, Babrak Karmal'ın başkent Kabil'in Şwaki bölgesinde bulunan karargahına ve ailesinin oturduğu eve birer saldırıda bulundular. Saldırıda karargah önemli ölçüde tahrip edildi.

Öte yandan, direnişçilerin çeşitli bölgelerde etkinliklerini ve hükümete karşı saldırılarını artırdıkları bildiriliyor. Herat kentinde Shindand askeri havaalanı yakınında çatışmalar hâlâ devam ettiğinden, bu askeri üs kullanılamaz hale geldi ve sivil havaalanı olarak çalıştırılmaya başlandı.

Çatışmaların yoğun olduğu bir başka alan da başkent Kabil'den, İran sınırı yakınlarındaki Herat'a uzanan geniş bir bölgedir. Bu alanda çok şiddetli çatışmaların geçtiği bildiriliyor. Bununla ilgili olarak, Sovyet nakliye uçaklarının modern silahlarla donatılmış 50 bine yakın Sovyet askerini Afganistan-İran sınır kenti Herat'ın 50 km. doğusuna indirdikleri bildiriliyor.

YENİ HÜKÜMET DEĞİŞİKLİKLERİ BEKLENİYOR

Sovyet TASS ajansının bildirdiğine göre, Afgan hükümeti Devlet Başkanı Babrak Karmal'a muhalif 271 kişiyi tutukladı. Afgan hükümetinde yeni değişikliklerin yapılacağı gelen haberler arasında. Bu konuda bir demeç veren Afgan Ulaştırma Bakanı "Yakında hükümet değişiklikleri olacağını" söyledi.

Diğer yandan Kabil'i ziyaret etmekte olan üst düzeyde bir Sovyet askeri heyeti Afgan hükümeti ile, Afgan ordusunun elinde bulunan tanksavar füzeler gibi ağır silahların alınması konusunu görüştü. Bunun, Afgan ordusunda son zamanlarda sık sık başgösteren ayaklanmalarla ilgili olduğu sanılıyor.

Yine Sovyet heyeti Kabil hükümetine yakında ağır silahlar verecek. Bunun Afganistan'da bulunan Sovyet askerleri tarafından kullanılacağı bildiriliyor.

Öte yandan Kabil Radyosu, "Hükümetin Sovyetler Birliği ile Kabil havaalanını genişletmek için" bir anlaşma imzaladığını bildirdi. Gözlemciler, bu son gelişmelerin yakın bir gelecekte, Afgan direnişçilerine karşı başlayacak bir Sovyet karşı saldırısının belirtisi olarak görüyorlar.

Afgan direnişçilerinin ele geçirdiği bir Sovyet tankı.

Kıbrıs'ta EDEK Partisi Başkanı Lissarides'e suikast girişiminde bulunuldu

DIŞ HABERLER SERVİSİ

KIBRIS'ta Rum Sosyalist EDEK Partisi Başkanı Vassos Lıssarides'e suikast girişiminde bulunuldu.

Lissarides, suikast girişiminden yara almadan kurtuldu. Lissarides'in, yazlık evine önceki gece otomatik silahlarla iki yönden ateş açıldı. Lissarides'in özel ve resmi muhafızlarının karşılık vermesiyle çıkan çatışma 10 dakika sürdü. Daha sonra saldırganlar kaçmayı başardılar.

Olaydan sonra, Rum polisiyle Milli Muhafız Ordusu alarma geçirildi ve suçluların aranmasına başlandı.

Kıbrıs Rum Sosyalist EDEK Partisi Başkanı Lissarides'e 1974 yılı Ağustos ayında da bir suikast girişiminde bulunulmuştu. Lefkoşe'de otomobili otomatik silahlarla taranan Lissarides, olayda yaralanmıştı.

Hal Müdürü Erdoğan Anıl (Sağ başta) makamında hamallarla yaptığı toplantıda, Hal'de güvenliğin sağlanması için hamallara yakalarında taşıyacakları kimlikler dağıtılacağını böylece hamalların arasına kışkırtıcılık yapmak üzere gelenlerin daha rahat tespit edileceğini söyledi.

Direnişteki hal hamalları talepleri kabul edilince işbaşı yaptılar

KEMAL ÖZDEN

GEÇTİĞİMİZ cumartesi günü Yaşar Gümüşbaş isimli bir hamalın öldürülmesi üzerine direnişe geçen İstanbul Hal hamalları dün Hal Müdürü Erdoğan Anıl'la yaptıkları toplantıda, güvenliklerinin sağlanması ve çalışma şartlarının düzeltilmesi ile ilgili taleplerinin kabul edilmesi üzerine tekrar işbaşı yaptılar. Hal Müdürü toplantıda yaptığı konuşmada güvenlik ve çalışma şartlarının düzeltilmesi ile ilgili isteklerin, kendilerince de düşünülen haklı istekler olduğunu söyleyerek, karşılıklı dayanışma ile bütün sorunların üstesinden gelinebileceğini belirtti.

Hamalların işbaşı yapmasından sonra basına bir açıklama yapan Türkiye İşçi Köylü Partisi Eminönü İlçe Başkanı Fehmi Köfteoğlu da "Halde bölgecilik temelinde düşmanca gruplaşmanın Hal emekçilerinin menfaatine olmadığını belirterek", Hal emekçilerinin Niğdeli ve Siirtlisiyle cinayetlere karşı ortak tavır almasının kışkırtıcıları yalnız bırakacağını vurguladı. Köfteoğlu Hal hamallarının güvenliklerinin sağlanması ve çalışma şartlarının düzeltilmesi isteklerinin idarece ivedi olarak karşılanması gerektiğini de açıklamasına ekledi.

ÖLDÜRÜLEN HAMALIN KATİLLERİ YAKALANDI

Öte yandan öldürülen Niğde'li hamal Yaşar Gümüşbaş'ın katilleri olarak üç kişinin silahlarıyla birlikte dün sabah yakalandığı öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma halen sürdürüldüğünden yakalanan kişilerin kimlikleri henüz açıklanmadı.

İstanbul Tarabya Karakolu bombalandı: 1 polis öldü

HABER MERKEZİ

İSTANBUL Tarabya Polis Karakolu silahlı ve bombalı bir saldırıya uğradı. Saldırı sonucu bir polis memuru öldü.

Dün sabah 8.30'da Tarabya Karakolu önüne çalıntı bir arabayla gelen teröristler karakolu otomatik silahlarla taradıktan sonra, tahrip gücü yüksek bir bomba attılar. Meydana gelen patlamada karakolda bulunan polis memuru İsmet Yaşar öldü. Patlama sırasında karakol binasının büyük bir bölümü çöktü. Ö-

(Devamı S. 6 Sü. 3'te)

Turgut Özal Londra'da IMF ile görüşmeler başlıyor

ANKARA (ÖZEL)

BAŞBAKANLIK Müsteşarı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşar Vekili Turgut Özal başkanlığındaki bir heyet, Uluslararası Para Fonu yetkilileriyle görüşmeler yapmak üzere dün Londra'ya gitti.

Özal'la birlikte Londra'ya gidecek olan heyet Maliye Bakanlığı, Türkiye Cumhuriyetti Merkez Bankası ve Devlet Planlama Teşkilat yetkililerinden oluşuyor.

Bakanlık Müsteşarı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşar Vekili Turgut Özal, Londra'da, Uluslararası Para Fonu yetkilileriyle ekonomideki son gelişmeler konusunda görüş alışverişinde bulunulacağını söyledi.

Özal Türkiye'de yatırım yaparak yapmak isteyen bazı özel firma yetkilileriyle de temaslar yapacağını belirtti.

Turgut Özal, Londra'da bulunduğu süre içinde, ekim ayı

(Devamı S. 6 Sü. 4'te)

Marmara Belediyeler Birliği Bakanlar Kurulu toplantısında Birlik Başkanı M. Ali Büklü açış konuşmasını yaparken. (Fotoğraflar: Metin AKTAŞ)

Marmara Belediyeler Birliği Başkanlar Kurulu toplandı

"İstiklal Savaşı vermiş bir ulus olarak sorunların altında ezilmeyeceğiz"

İSTANBUL (ÖZEL)

MARMARA ve Boğazları Belediyeleri Birliği Başkanlar Kurulu toplantısı Birlik Merkezinde dün başladı. Toplantının açış konuşmasını yapan Marmara Belediyeler Birliği Başkanı Mehmet Ali Büklü toplantının gündeminde, belediyelerin sorunlarının ve ülke sorunlarının belediyeler üzerindeki etkisi konularının bulunduğunu, iki gün sürecek olan toplantı da bu konuların tartışılacağını söyledi.

Mehmet Ali Büklü konuşmasında, bir süreden beri ülkenin bir kan denizine döndüğünü belirterek şöyle dedi:

"Hangi nedenle öldürülürse öldürülsün, insanın yaşamının sonu olan öldürmenin mazereti olmaz. Her ölümden sonra geride gözyaşı, kin, sahipsiz çocuklar ve analar kalmaktadır. Bütün olumsuz koşullara karşın haksızlığa, zulme karşı tarihte ilk kez İstiklal Savaşı vermiş bir ulusun çocukları olarak bu sorunların altında ezilmeyecek güce ve tarihi bilince sahibiz."

4.Bölge seçimlerinde muhalefet, Maden-İş yöneticilerini sert eleştirdi

"Grevci işçiler kendi kaderlerine terkedilmiştir"

İSTANBUL (ÖZEL)

DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikasının 4. Bölge Genel Kurulu pazar günü yapıldı. Genel Kurulu TKP'ye karşı olan muhalefet az bir oy farkıyla kaybetti. İlk tur seçimde muhalefetin Bölge Başkan adayı 71 oy alırken Genel Merkezin adayı 91 oy aldı.

Divan Başkanlığını Kemal Daysal'ın yaptığı Genel Kurulda Faaliyet Raporunun eleştirisi ile ilgili olarak konuşan muhalefetten delegeler, sendika içindeki anti-demokratik uygulamaları, grevci işçilerin kendi kaderlerine terkedilmişliklerini eleştirerek,

(Devamı S. 6 Sü. 4'te)

BASINDAN SEÇMELER

Günaydın Milliyet Politika Hürriyet Son Havadis Tercüman Hergün Cumhuriyet

Demokrat'ta Polonyalı işçilerin mücadelesi

Polonya'da 12 gün önce Gdansk kentindeki Lenin Tersanesinde başlayan ve giderek tüm ülke çapında yaygınlaşan grevler, Başbakan Edward Babiuch, Başbakan Yardımcısı Tadeusz Pyka ve altı politbüro üyesinin görevden alınmasından sonra, yeni bir boyuta girdi. Polonya işçi sınıfını, Rus uşağı revizyonist yöneticilere karşı sürdürdüğü siyasi ve

(Devamı S. 6 Sü. 1'de)

bu köşeden...!

Kapıyı çalan kim?

Hasan Yalçın

Türkiye acayip bir mem[illegible]ldu!

Devlet neredeyse derebe[illegible] bölünmüş. Bir köşebaşı tutan her zorbanın namına pa[illegible]rmadığı kalmış. Mahalleler vilayetler sadece yurttaşlar[illegible], devletten de kurtarılıyor. Hakimiyle, savcısıyla, valisiyle bizzat devlet can güvenliği derdine düşmüş.

Parlamento toplanmayı unutmuş. İşkence suçu işlediğini bizzat itiraf edenler Cumhurbaşkanlığına aday.

Devlet atamaları devletten başka herkesin elinde oyuncak. Memurların kaderini dernekler, ele geçirmiş. Bakanlık kapılarını tutan MHP'li komando, menfaat pazarları kurmuş.

Valiler maske takmış suçluların kılavuzluğunda operasyona çıkmış. Vilayeti basan komando topluluğunun temsilcileriyle görüşen vali "Bundan sonra işleri onların istediği gibi düzenleyeceğine" söz verip özür diliyor.

Polis sanığı değil, sanık polisi sorguya çekiyor. Daha olmazsa sürdürüyor. Gene polis saldırganı değil mağduru alıp götürüyor.

Devlet mahkemesinin yerini başıbozuk çetelerin yargılaması almış. Mahkeme kararlarında suçlular söz sahibi olmaya başlamış. Tahliye müzekkerelerini savcılar yerine mahkumlar dolduruyor. Cezaevleri katillerin bir süre dinlendikten sonra çekip gittikleri yol geçen hanlarına dönmüş.

Kocaman partiler fraksiyonlaşmış ve fraksiyonların oyuncağı olmuş. Yılların CHP'sini artık resmi yönetim organları değil, fraksiyon şefleri yönlendiriyor. Gene yılların AP'si ipleri neredeyse ÜYD'ye kaptırmış.

Parti liderleri televizyon yıldızlığına soyunmuş.

Öğretmen öğrenciyi değil, öğrenci öğretmeni imtihan ediyor.

Eski kabadayı veya dolandırıcı fraksiyon şefi olup devrimcilik satıyor.

Ölü sayısı 25'in altına düşünce basınımız "Huzurlu bir gün yaşadık" manşetini atar olmuş. Gene aynı basın prenses Caroline'nin kocası tarafından nasıl aldatıldığının öyküleriyle dolup taşıyor. Hükümet sözcüsü gazetelerimizin yıldızları "Açtırmayın kutuyu söyletmeyin kötüyü" havasında meslektaşlarına karşı şantaja çıkmış.

Hasılı velkelam bütün kurum ve kavramların zelzeleye tutulmuşçasına altüst olduğu, zıddına dönüştüğü bir kaos! Yazarlarımız bu hercümerce bir isim arıyor: Kimisi Fetret devrinden sözediyor, kimisi ahret günü mü yaklaştı diye soruyor.

Ahret Deccalsiz olamaz. Acaba şu Brejnev'le Türkeş de Deccal midir dersiniz?

Sık sık hayıflanarak söylediğimiz gibi, hakim sınıfların kendi sınıfsal menfaatleri açısından bile akıl almaz derecede aptalca olan bu gidişe bir çeki düzen verilmesini istemek bugün biz bilimsel sosyalistlere düşmüştür. Devletin düzeltilmesini, rayına sokulmasını, dış düşmana karşı güçlü hale getirilmesini istiyoruz. Çünkü, Rusya'nın tehdidi karşısında, Türkiye'nin sömürgeleştirilmesinden menfaati olmayan bütün güçlerin birleştirilmesi, bizzat bugünkü rezalete son vermek için de, zorunludur. Devrimimiz bir milli bağımsızlık aşamasından geçmektedir.

Yakınacak, şaşıracak bir durum yoktur. Olup biten gayet basittir. Bir kapitalizm bile olamamış yarı-feodalizmimiz, her şeyi çığırından çıkararak bizzat kendisinin bir an önce tasfiye edilmesi zorunluğunu güncelleştiriyor. O kadar! Toplum olarak kapımızı çalan Deccal değil, emperyalizmin ve feodalizmin tasfiye edildiği bağımsız ve demokratik bir Türkiye'nin yaratılması demek olan, Milli Demokratik Devrimimizdir. Düzen bizzat kendi varlık ve dirlik temellerini kendi elleriyle sarsıp, gözden düşürerek değiştirilmesinin zorunluluğunu ve değiştirecek güçleri de hazırlamaktadır. İşçi sınıfımız ve milli burjuvazimiz köylülüğümüz bu badire içinde eğitilmektedir. Sınıfların eğitimi mekteplerdeki derslerden biraz daha karmaşık ve çapraşıktır.

İyimser olmamak için bir sebep yoktur. Kargaşalık günlerinde Tanrı fakirlerden yanadır. Sıkışmadan ferahlama, dağılmadan toparlanma, karışmadan düzelme olmaz!

---

25 ocak kararları, faiz kararnamesi ve sonrası

ERCAN ENÇ

● 1970'lerden beri banka kredileri, talebi karşılamaktan çok uzaktır

● Küçük ve orta işletmelerin banka kredilerinden yararlanması oldukça sınırlıdır

Bankalar arası rekabetin ve burjuvazinin içindeki çatışmanın temel nedeni:

Mevduat ve kredi azlığı

● Büyük holding ve işletmeler tahvil ve hisse senedi çıkararak işletme ihtiyaçlarını kısmen karşılayabilirken, küçük ve orta işletmeler tefecilerin insafına terkedilmiştir

Demirel hükümetinin ekonomik buhranla ilgili 25 Ocak kararları, hakim sınıfların geniş kesimlerince memnunlukla karşılanmıştı. Bu kararlardan biri de mevduat faizlerinin 2 puan artırılmasıydı. Burjuvazinin çeşitli kesimlerince eleştirilen karar da bu karar olmuştu. TÜSİAD'ın (Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği) 28 Nisan tarihli bülteninde şöyle deniyordu: "İç tasarrufu teşvik için alınan tedbirler yetersizdir. Enflasyonun % 100'ü bulduğu bir devrede faizlerin 2 puan artırılması kesinlikle çare değildir. İç tasarrufu artırmadan, iç tüketimi kısmadan ekonomideki ihraç edilebilir mal stokunu artırmak olanaksızdır. Bu bakımdan ihracatı teşvik tedbirlerinin iç tasarrufu artırıcı tedbirlerlesüratle tamamlanması zaruridir... ekonomideki tasarruf açığını kapatmak lazımdır." Bu konuda Kenan Bulutoğlu ise, "Banka faizlerinin bankalararası rekabete olanak sağlayacak şekilde serbest bırakılması, tasarruf sahibini koruyucu bir önlem olacaktır" diyordu.

Ve nihayet hükümet 4 Haziran tarihli 28 sayılı kanun hükmündeki kararname ile mevduat ve kredi faiz oranlarını serbest bıraktı. Bundan böyle her banka mevduat ve kredi faizlerini kendisi serbestçe tayin edebilecek ve bankalar bu konuda birbirleriyle rekabet edebileceklerdi. Adı geçen kararname ile hükümetin neleri amaçladığına geçmeden önce, kararname yayınlandığı sıralar sermaye piyasasının ne durumda olduğuna kısaca göz atmak yararlı olacaktır.

SERMAYE PİYASASININ DURUMU

Bilindiği gibi işletmeler fon ihtiyaçlarını ya öz sermayeleri veya dağıtılmayan kârlarla, yani iç finansmanla karşılarlar, ya da iç finansmanın yetersizliği durumunda -ki ekonominin bütünü için düşünülecek olursa her zaman için iç finansman yetersizdir- banka kredileri veya tahvil ve hisse senedi ihracı voluyla dış finansmanla karşılamak zorundadırlar.

Ülkemizde 1970'lerden beri banka kredileri, kredi talebini karşılamaktan çok uzaktır. Gerçek mevduatların gittikçe azalmakta olması kredi talebi ile kredi arzı arasındaki farkın artmasına yol açmıştır. Banka kredilerinin büyük çoğunluğu, ya holdinglerin bankaların sahibi olmaları nedeniyle bu holdinglere gitmekte ya da itibar sahibi büyük işletme ve diğer holdinglere verilmektedir. Küçük ve orta işletmelerin banka kredilerinden yararlanması oldukça sınırlıdır. Son yıllarda karşı karşıya olduğumuz büyük fiyat artışları, bir yandan kredi talebini artırırken, diğer yandan da mevduatlarda hızlı bir düşüşe yol açmış, bu da kredi açığını büyük ölçeklere çıkarmıştır. Bu durumda büyük şirketler ya tahvil ihracına ya da halka açık şirket adı altında hisse senedi ihracına yönelmişlerdir. Bu da bankerlik müessesesini ortaya çıkarmıştır. Özel sektörün, 1978'de ihraç ettiği tahvil tutarı 1 milyar 975 milyon lira iken, bu miktar 1979'da 4 milyar 755 milyon lirayı bulmuş, 1980'in ilk altı ayında ise 1979'un ilk altı ayına göre % 200'lük bir artış olmuştur. Büyük holding ve işletmeler fon ihtiyaçlarını kısmen bu yolla karşılamaya çalışırken, küçük ve orta işletmeler bu olanaklara sahip olamadıkları için tamamen "teşkilatlanmamış kredi piyasasının" yani tefecilerin insafına terkedilmişlerdir.

Son yıllarda Türkiye'nin yaşadığı enflasyon, beraberinde paradan kaçışı da getirerek tüketim eğilimini hızlandırmıştır. 1977'de bir birim para 3.81 defa el değiştirirken, 1978'de 4.16, 1979'da ise 4.6 defa devir etmeye başlamıştır. 1978'de toplam gelirin % 81.7'si tüketim harcamalarına giderken, 1979 yılında bu oran % 83.7'ye çıkmıştır. (25 Temmuz tarihli İstanbul Ticaret Gazetesi). Sonuçta toplam tasarruflar ve buna bağlı olarak da tasarruf mevduatında önemli düşüşler olmuştur.

1979 Nisanında, cari fiyatlarla, 117.037 milyar lirası vadesiz, 57.916 milyar lirası vadeli olmak üzere 174.953 milyar lira olan toplam tasarruf mevduatı, 1980 Nisanında 158.179 milyar lirası vadesiz, 96.825 milyar lirası vadeli olmak üzere 255.004 milyar liraya çıkmıştır. Artış oranı % 45.8'dir, ama Nisan 1979-Nisan 1980 arasındaki fiyat artış oranının % 122.7 olduğu düşünülürse aynı dönemde toplam mevduatlarda net % 35 düşüş olduğu görülür. (DİE, Aylık göstergeler, Mayıs 1980) Aynı dönemde külçe altın fiyatlarında ise % 337 artış olmuştur. Bu, mevduatların bir kısmının altın alımına kaydığını göstermektedir. Aşağıdaki tablodan mevduatlardaki düşüş hızı daha açık bir biçimde görülebilir:

Dönem	Mevduattaki Artış	Fiyat Artışı
1979'un ilk altı ayı	% 25	% 37.8
1980'in ilk altı ayı	% 16	% 45.9

Mevduattaki bu hızlı düşüş, ilerde değineceğimiz bankalararası rekabetin ve gerekse sınırlı olan krediler için burjuvazinin kendi içinde girdiği çatışmanın temel nedeni olacaktır. İşte kararnamenin çıktığı zamanki durum budur.

(DEVAM EDECEK)

YURT HABERLERİ YURT HABERLERİ

Gazipaşa Hükümet Tabipliği'nin açtığı kampanyada toplanan ilaçlar kontrol edildikten sonra halka parasız dağıtılacak

Gazipaşa Hükümet Tabipliği ilaç toplama kampanyası açtı

GAZİPAŞA hükümet tabipliği evlerdeki fazla ve kullanılmayan ilaçları değerlendirmek üzere bir ilaç toplama kampanyası açtı.

Toplanan ilaçlar Gazipaşa Devlet Hastanesinde Hükümet Tabipliğince kontrol edildikten sonra, gerektiğinde halka ücretsiz olarak verilecek.

50 YATAKLI HASTANEDE DOKTOR YOK

Öte yandan 50 yataklı olan Gazipaşa Devlet Hastanesinde röntgen cihazları, ameliyathane ve birçok laboratuvar aleti bulunmasına rağmen bir diş hekimi dışında doktor bulunmaması hastaları zor durumda bırakıyor. Gazipaşalı bir yurttaş, "Biz bu hastaneyi halkın emeği ile parası ile, yaptık. Her türlü alet geldi. Ama bir tek doktor yok. Koca hastane orda duruyor, biz de seyrediyoruz." dedi.

Gazipaşa'daki hastalığa doktorlar teşhis koyamadı

ANTALYA(ÖZEL)

BİR süredir Gazipaşa çevresinde ortaya çıkan bir hastalığa doktorlar teşhis koyamadılar. Vücutta kızartı ve kabarıklar oluşmasıyla ortaya çıkan hastalık kaşıntı yapıyor. Geceleri uyuyamayan hastalar, verilen ilaçlardan da hiç bir yarar görmediklerini belirtiyorlar.

Antalya Devlet Hastanesinin de teşhis koyamadığı hastalık 15 gün içinde geçiyor. Yukarda (yanda) hastalığa yeni yakalanan bir hasta sırtındaki kabarcıkları gösteriyor.

Çayeli'ne İzmir'den 150 ton çimento geliyor

ÇAYELİ (AA)

RİZE'nin Çayeli ilçesinde artan çimento ihtiyacının Trabzon Çimento fabrikasınca karşılanamaması üzerine, ilçe kaymakamlığı İzmir Çimento Fabrikasından çimento getirtmeyi kararlaştırdı.

İstenen 150 ton çimentonun deniz yoluyla yakında Çayeli'ne geleceği ve ihtiyaç sahiplerine dağıtılacağı belirtildi.

Anarşi yüzünden

Mersin'de Zafer Bayramı Güreşleri yapılamıyor

MERSİN(ÖZEL)

UZUN senelerden beri 30 Ağustos yıldönümlerinde yapılmakta olan Zafer Bayramı Güreşlerinin bu yıl yapılamayacağı öğrenildi. Her yıl 15 gün öncesinden başlayan tarihi Soğucak Güreşleri için bu yıl herhangi bir hazırlık yok. Yurttaşlar güreşlerin yapılmamasına gerekçe olarak anarşi olayları ve bundan duyulan kuşkular olduğunu gösteriyor.

Sakatlar Yılı Türkiye Koordinasyon Kurulu eylülde toplanıyor

● 1981 yılı Sakatlar Yılı olarak ilan edilmisti.

ANKARA(AA)

SAKATLAR Yılı Türkiye Koordinasyon Kurulu 2 Eylül günü Sosyal Güvenlik Bakanı Sümer Oral'ın başkanlığında yapılıyor.

Koordinasyon Kurulu toplantısında 1981 yılının Sakatlar Yılı ilan edilmesiyle ilgili olarak şimdiye kadar yapılan çalışmalar gözden geçirilecek. Toplantıya Dışişleri, İçişleri, Milli Eğitim, Bayındırlık, Sağlık ve Sosyal Yardım, Ulaştırma, Çalışma, Gençlik ve Spor Bakanlıklarıyla DPT Müsteşarlığı, DİE Başkanlığı, TRT Genel Müdürlüğü ile Türkiye Gazeteciler Sendikası temsilcileri katılacaklar.

Körler ve sağırlarla ilgili kuruluşlar, sakatlar derneği temsilcilerinin de Türkiye Koordinasyon Kuruluna bağlı olarak bir alt komite çalışmalarına katılmaları kararlaştırıldı.

Kırklareli'nde odunun tonu 5000 lira

KIRKLARELİ(ÖZEL)

BU yılki yakacak fiyatları vatandaşı şimdiden kara kara düşündürüyor. Kırklareli'nde geçen yıl 2000-2500 liradan satılan odunun tonu bu yıl 5000 liradan işlem görüyor. Depolarını dolduran oduncular, odunun kışın daha da fiyatlanabileceğine dikkat çekerek halkın yakacağını bir an önce alması çağrısında bulunuyor.

GÜNDEM dışı

AA'nın yeni bir marifeti daha!

Anadolu Ajansı geçtiğimiz günlerde Adana Sıkıyönetim Komutanlığının Yurtaslan'ın itirafları ile ilgili bir açıklamasını çarpıtarak vermişti. Daha sonra Sıkıyönetim Komutanlığının uyarısı ile haber düzeltilmişti. AA, 23 Ağustos günkü bülteninde bu sefer İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığının bir açıklamasında bütün anlamı değiştirecek bir "unutkanlık" yapıverdi.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Şubesi bir açıklama yaparak son günlerde yakalanan sanıklar hakkında kamuoyuna bilgi verdi. Bildiride son günlerde Sıkıyönetim görev alanında çeşitli anarşik olaylara karışmak iddiasıyla 301 sanık hakkında yasal işlemlere başlandığı belirtiliyordu. Anadolu Ajansının aynen yayınladığını söylediği açıklama, ön bilgilerden sonra "... İlk belirlemelere göre; A. Sol kesimin çeşitli fraksiyonlarına mensup cem'an 218 sanıktan..." diye sürüyor ve daha sonra çeşitli öldürme, yaralama, gasp ve izinsiz gösteri suçları sıralanıyordu.

AA bu haberi geçtikten kısa bir süre sonra Sıkıyönetim Komutanlığının bir düzeltmesini yayınladı. Bu düzeltmede; "11 No'lu haberin B bendindeki 'B. Sağ kesime mensup cem'an 89 sanıktan' cümlesindeki 89 rakamı Sıkıyönetim Komutanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Şubesince 83 olarak düzeltilmiştir" deniyordu.

Bu düzeltme gelince AA'nın Sıkıyönetim Komutanlığının açıklamasıyla ilgili 11 No.lu habere bakan haber merkezindeki arkadaşlarımız boşuna "B. Sağ kesime mensup..." diye başlayan cümleyi aradılar. Metinde böyle bir cümle yoktu. AA'nın haberi diğer ajansların haberleriyle karşılaştırılınca şu ortaya çıktı. Sıkıyönetim Komutanlığı "Sol kesimin çeşitli fraksiyonlarına mensup..." diye başlayan "A" ayrımından sonra bir de "B" ayrımı yaparak; "Sağ kesime mensup cem'an 89 sanıktan" başlığını koyuyor ve altında şu suçları sıralıyordu;

"3 kişi Sarıyer'de Ramazan Gündüz'ün, Bakırköy'de İsmail Yiğit'in öldürülmesi, 4 kişi Eyüp'te karşıt görüşlülerle silahlı çatışma sırasında yoldan geçen Mustafa Ören'in dolaylı olarak yaralanması, 2 kişi kahvehaneye patlayıcı madde atılması, bakkal dükkanına ateş açılması, 13 kişi karşıt görüşlü şahısların darp edilmesi, 3 otonun silahla gasp edilmesi ve tehditle işyerlerinin kapatılması, 13 kişi Bursa-Karacabey'de akıncılar adına örgütsel çalışmalar yapmak, özel eğitim kampı kurulması ve kampta ruhsatsız silah bulundurulması, 21 kişi, evlerinde bomba imaline yarar maddelerin bulundurulması, ruhsatsız silah taşınması, 27 kişi pankart, afiş asmak ve yazı yazmak suçlarından sanık bulunmaktadır."

AA, bir el çabukluğuyla aradan "B" başlığını çıkararak bütün bu suçları "A" başlığında sayılan "sol kesime" malediveriyordu. Maksadımız Sıkıyönetim Komutanlığının açıklamasında adı geçen "sol kesimi" savunmak değil. Dikkati çekmek istediğimiz nokta AA'nın haberlerinde Sıkıyönetim Komutanlığının bile bildirilerinin değiştirilmesi ve anlamlarının çarpıtılması... Hem de bir devlet kuruluşu olan AA'da...

Batı basınında SALT

(NRC. Handelsblad gazetesi...)

Weimar tartışması

Demirel'le Ecevit arasında benzetme yarışı bütün hızıyla sürüp çeşitli tarihi şahsiyetler boy boy suçlama sıfatı olarak ortaya saçılırken bir de Weimar sözcüğü duyuluvermişti. Demirel, Ecevit'i birkasabanın adı olan Weimar'a benzetmişti.

Aslında tarihte "Weimar Anayasası", "Weimar rejimi" diye bilinen bir olay vardı. Bu olay da sosyal-demokratların Almanya'da nasıl Hitler'in önünü açtığını belgeler ve sık sık da Alman sosyal-demokrasisinin o zaman faşizm karşısındaki teslimiyetçi tutumunu anlatmak için kullanılırdı. Bunlar ayrı bir konuda, biz Demirel'in başka bir sözünü hatırladık. Demirel bir zamanlar Ecevit'i kastederek "Bundan ne köy olur ne kasaba" demişti...

Şimdi Demirel'in Ecevit'i kasabaya benzetmesine bakarak acaba iki lider arasındaki soğukluğun bir nebze olsun kırıldığını söyleyebilir miyiz?

Reimar mı? Weimar mı?

Weimar tartışması gazeteleri de karıştırdı. Demirel Ecevit'e "şimdi ben seni "Weimar'a benzetsem iyi olur mu yani" dedikten sonra bazı gazetelerin yazarlarını da bir düşünce aldı. Kimdi bu Reimar yahu... En sonunda bir gazetenin yazarı kolayını buldu; "'Weimar" Reimar" diye yazıverdi. Ne de olsa Weimar daha fazla insan ismine benziyordu.

MSP'nin yeni önerisi

Erken seçim tartışmalarıyla birlikte konuşulan konulardan birisi de seçimlerin güvenliğiydi. Yapılırdı, yapılamazdı diye tartışılırken Erbakan Hoca hemen bu meseleye de bir çözüm buluverdi. Hoca'ya göre seçim günü sokağa çıkma yasağı ilan edilmeliydi. Peri sokağa çıkamayan vatandaşlar nasıl oy verecek? Vatandaşlar oy vermeye gitmeyecek canım, sandık onların ayağına gelecek... "çat" kapı çalınacak ellerinde sandıklar, portatif oy kabini ile evin içini sandık görevlileri ve siyasi parti musahitleri dolduracak ve sizler oyunuzu kullandıktan sonra "çat" kapı komşuya... Böylece hiçbir olay da çıkmaz... Üstüne üstlük herkes de seçimlere katılır. Sonra akşam üzeri bir düdük... Hadi herkes sokaklara, ondan sonra bazı olaylar olursa tabii bunlar her günkü olaylar zincirinin devamı...

Peki seçimi böyle yaptık diyelim. Seçim propagandaları ne olacak... Kapalı ve açık salon toplantıları nası yapılacak... Öğrendiğimize göre Hoca bunun üzerinde de çalışmaya başlamış. Yakında "çat" kapı, "evinizde kapalı salon toplantısı yapmaya geldik" diyen propagandacılara rastlarsak şaşmayalım.

Açıkça

DOĞAN YURDAKUL

Bitmeyen üç dizi

TV'de diziler oynuyor. Beğenilseler de, beğenilmeseler de eninde sonunda bitiyorlar.

Ama öyle üç dizi var ki bunların bitmeye hiç niyetleri yok. İsteseniz de istemeseniz de televizyonu açtığınızda bu üç diziyi izlemek zorundasınız.

Bunlardan birincisi, her akşam 20.30'da başlayıp genellikle 21.00'e kadar sürüyor, adı "Liderler Komedyası".

Bu dizide iktidar liderleriyle ana muhalefet lideri değişmez şekilde başrollerdedir. Söyleyecek bir şey olsa da olmasa da her gün muhakkak basın toplantısı yapmak ve konuşmak durumundadırlar. Çünkü biri konuşmazsa öteki konuşarak önemli bir avantaj ele geçirmiş olacaktır. Kırk yılda bir Ankara dışında bir işleri olur, o zaman da yardımcıları dublör olarak yerlerini doldurur.

Çekimler ayrı yerlerde yapılmasına rağmen birbirlerinin o gün yaptığı konuşmayı bile cevaplandırırlar. Hangisi erken konuştuysa öteki bu konuda avantajlı duruma geçer. Akşam "Başbakan ana muhalefet liderinin bugünkü konuşmasını cevaplandırdı" veya tersini duyarsınız.

Söylenenleri ezberlemiş olmanıza rağmen yine de dinleyeceksinizdir. Ama haklarını yemeyelim, yine de birbirlerinin konuşmalarını gerçekçi bir şekilde değerlendirmektedirler. Biri birine "abuk sabuk konuşuyor" derken, öteki ona "Konuşmaları incir çekirdeğini doldurmuyor" demektedir.

Ara sıra bazı suçlamalar diziyi biraz renklendirir:

– Hitler!
– Kerenski!
– Nazi!
– Weimar!

Dizinin değişmez iki de oyuncusu vardır. Biri filmde biri güldürü, öteki korku unsuru olarak görev almışlardır.

Barış Manço'yu aratmayacak el hareketleriyle çok güzel şovlar sunan birincisi, her basın toplantısında TRT'den şikayet etmekte ve "Ey TRT, bir gün senin de aktüaliten kaybolacaktır" demektedir. Bir gün bir gazeteci kendisinin yaptığı bu hareketlerin, basın toplantılarına file ile, kadayıf tepsisi ile gelme gibi şovların Amerikan politikacılarının propaganda tarzı olduğunu hatırlatıp "Bu Batı Kulüpçülük olmuyor mu?" diye sorunca, oyuncumuz cevabı yapıştırdı: "Biz milletimize gerçekleri anlatabilmek için her usûlden yararlanırız."

Filmde gerilimin artırılması ve izleyicinin dehşete düşürülmesi gerektiğinde derhal korku oyuncusu ekrana getirilir. Ekran bir ara kararır, oyuncu kaşlarını çatıp gözlerini açarak ve genizden gelen boğuk bir sesle "Allah belasını versin" diye bağırarak lafa girer, herkesi yerinde sıçrattıktan sonra, "Komonizmin de faşizmin de" diye sözünü bitirir. Spiker bu arada gerekli uyarıyı yapmadığı için çocuklarınızı sabaha kadar uyutmakta güçlük çekersiniz.

Bu oyunda dünyada neler olduğu, Türkiye'nin nereye gittiği, sorunların nasıl çözüleceği gibi gayrıciddi konulardan söz edilmesi yasaktır.

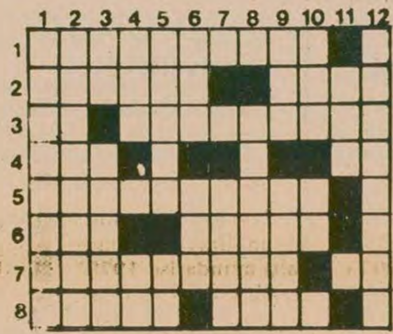
Diğer iki dizi, liderler komedyası dizisinin ardından sönük kalmakta ve gittikçe etkilerini yitirmektedirler.

Bunlardan biri her akşam verilen anarşi raporudur. Bu dizide birinci filmdeki oyuncuların sayesinde her gün ölü sayısının artmasından başka yenilik olmamaktadır.

Geçenin son dizisi ise bankaların faiz reklamlarından oluşmaktadır. "Sırdaş banka", "Benden önce gelmişsiniz", "Onbin, onbin", "Kocam beni maaşa mı bağladı?", "Sermaye piyasası ciddiyet ister". Dizinin değişmeyen konuşmaları bunlardır.

İzleyicilere hiç bitmeyecek gibi görünen bu üç dizi ancak Türkiye'ye sorumluluğun gelmesiyle sona erecektir.

SOLDAN SAĞA: 1) 1771-1858 yıllarında yaşayan ünlü uygulamacı İngiliz ütopik sosyalisti. 2) Güneş bulut arkasında kalınca meydana gelen gölgeli durum. –Çoğunlukla çocuk bakan emektar uşak. 3) TERSİ bir siyasi partinin simgesi-TERSİ etkileme (iki kelime). 4) Yeni ortaya çıkan bir durum karşısında söylenen söz-TERSİ bir kürk hayvanı. 5) Bir işin [illegible]asına çok az kaldı anlamında kullanılan iki kelimeli bir deyim. 6) Türkiye işçi sınıfı önderlerinin, Şefik Hüsnülerin partisinin adı-TERSİ eski gemilerde kürek çeken hükümlü veya tutsak kimse. 7) Aşırı derecede heyecanlanınca kullanılan bir halk deyimi-Yabancı. 8) TERSİ Sini belli ölü, evliya-TERSİ madeni içecek kabı.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Sözcü. 2) Mümkün. 3) Eski dilde su-TERSİ geri itme. 4) Veli-TERSİ dünyanın uydusu. 5) TERSİ bir yakacak maddesi-Bir nida sözcüğü. 6) Bir tür patlayıcı madde-Defa. hay[illegible] 7) Üzüm veren ve genellikle gölgelik olarak kullanılan ağaç. 8) TERSİ ışığı yansıtır anlamında kullanılır. 9) TERSİ ve- Bir organın yapı öğelerinden biri. 10) Zannet-TERSİ takı'nın yarısı. 11) TERSİ suyun bol miktarda akarak zarara neden olması. 12) Cenazenin tören için üzerine konduğu yüksekçe yer.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1) David Ricardo. 2) Adalet-Reel. 3) raraK-leK. 4) Ahali-ariZ. 5) Iskarta-Doku. 6) nR-Faal. 7)acnaK-Alo. 8) Ekseriya-laD.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Darwin. 2) Ada-sraK. 3) Varak-cS 4) ılahapnE 5) Dekar-Ar. 6) rT-Lt-Ki. 7) liaF. 8) Ama. 9) Arkada. 10) Re-Rol al. 11) Delik-La. 12) 01-zukoD.

sorular? cevaplar

Konya Taşkent ve Salihli'den okurlarımızın soruları

Milli Birlik Hükümeti ve baskı yasaları

SORU Milli Birlik Hükümetinin kurulması baskı yasalarının Parlamentodan daha çabuk çıkmasını sağlamaz mı? (Taşkent)

CEVAP Hayır, tam tersine bir Milli Birlik Hükümeti halka yapılacak baskıları önler ve baskı yasalarının çıkmasına da izin vermez. Biz soyut bir "Milli Birlik Hükümetinden" söz etmiyoruz. "Moskova'nın yıkıcılığına ve MHP'nin terörüne karşı Milli Birlik Hükümeti" diyerek aslında gerçek bir Milli Birlik Hükümetinin hedeflerini ve bu hükümetin neye karşı kurulacağını da belirtiyoruz. Gerçek anlamda bir Milli Birlik Hükümeti de zaten ancak bu anarşi odaklarını hedef alarak kurulabilir.

Moskova'nın yıkıcılığını ve MHP'nin terörünü hedef alan bir hükümet bu güçlere karşı halka dayanmak, halkı seferber etmek zorundadır. Çünkü terör odaklarını yenilgiye uğratmak ancak halka dayanılarak mümkündür. Zaten bugün birçok siyasi güç, halka dayanmadığı için şu ya da bu terör odağı ile iyi geçinmek zorunda hissediyor kendini.

Halka dayanarak anarşi odaklarına karşı mücadele etmek zorunda olan bir Milli Birlik Hükümeti halka baskı yasaları değil, daha çok özgürlük getirecektir kaçınılmaz olarak. Çünkü halkın seferber edilebilmesi, halka refah ve özgürlük getirmekle mümkün olabilir.

DÜNYADA MİLLİ BİRLİK HÜKÜMETİ ÖRNEĞİ

SORU Dünya devrimcileri, bugün TİKP'nin Türkiye'de yaptığı Milli Birlik Hükümeti çağrısına benzer bir çağrıyı geçmişte burjuvazinin faşist olmayan kesimlerine yapmışlar mıdır? (Salihli)

CEVAP Elbette, bu yönde birçok çağrılar yapılmıştır. İsmi tam olarak "Milli Birlik Hükümeti" olmasa bile tarihte aynı nitelikte birçok birleşik cephe çağrıları yapıldığını biliyoruz.

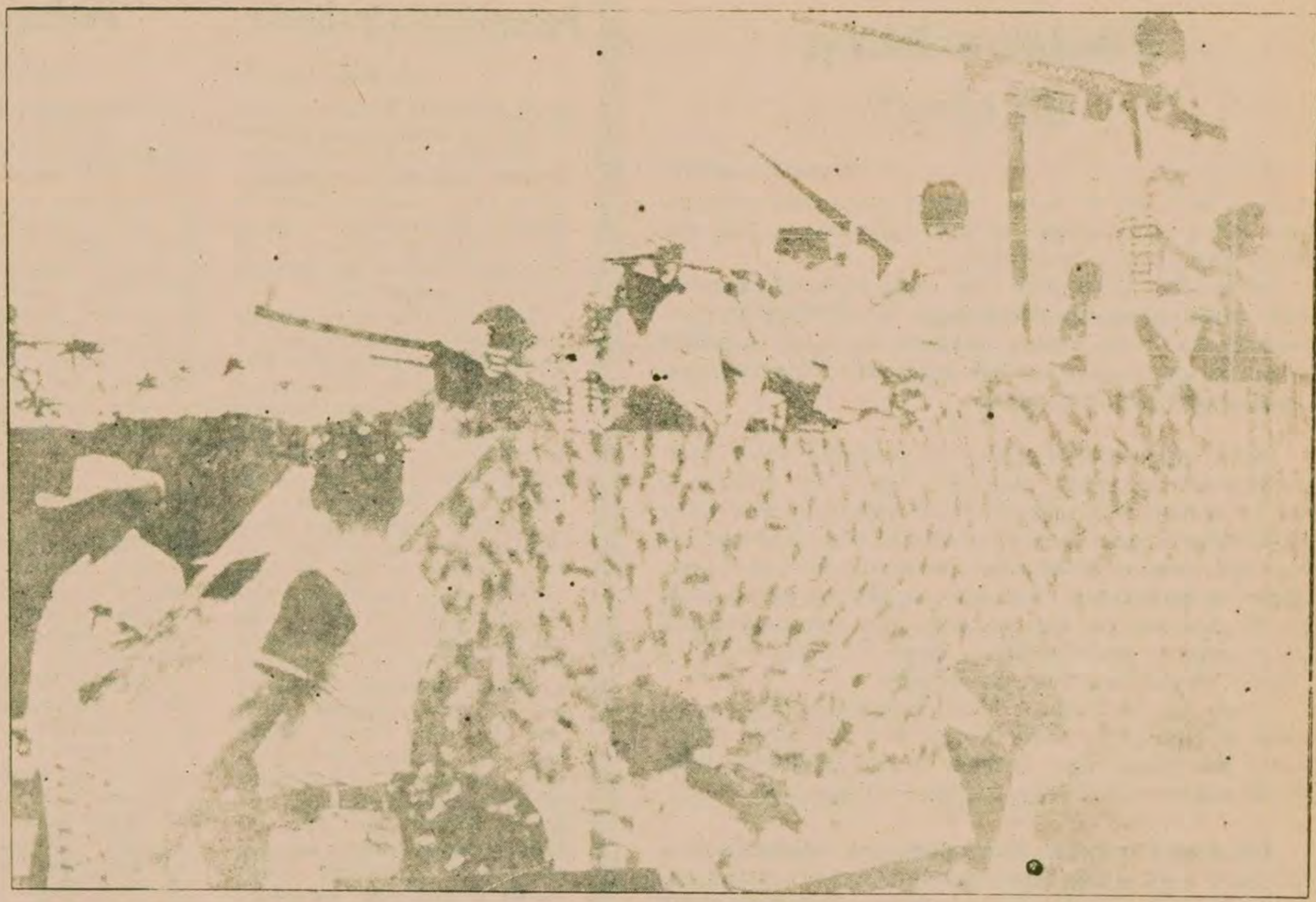
II. Dünya Savaşından önce Avrupa'da devrimciler, faşizme karşı sosyal-demokrasiye ve burjuvazinin faşist olmayan kesimlerine birçok çağrılar yaptılar. Çin'de de aynı nitelikte Milli Birleşik Cephe Hükümeti çağrıları yapıldı ve hatta bu konuda önemli adımlar atıldı. O dönemde devrimcilerin bu konuda neler düşündüklerini anlamamız açısından Dimitrov'dan birkaç alıntı yapmak istiyoruz:

"Bu nasıl bir hükümettir? Ve böyle bir hükümet hangi durumda söz konusu olabilir?

"Bu, her şeyden önce faşizme ve gericiliğe karşı mücadele hükümetidir. Bu hükümet, Birleşik Cephe Hareketinin bir sonucu olarak ortaya çıkan, Komünist Partisinin ve işçi sınıfı kitle örgütlerinin faaliyetini hiç bir şekilde kısıtlamayan, aksine karşı-devrimci mali kodamanlara ve onların faşist ajanlarına karşı kesin tedbirler alan bir hükümet olmalıdır" (Dimitrov, Savaşa ve Faşizme Karşı Birleşik Cephe, s. 119, Aydınlık Yayınları)

"... Birleşik Cephe Hükümeti, proletaryanın devrimci öncüsünün diğer anti-faşist partilerle bütün emekçi halkın menfaati için yaptığı işbirliğinin bir organıdır..." (Aynı yerde s. 122)

"Bugün faşist karşı-devrim, burjuva demokrasisine saldırmakta ve emekçilerin en barbar bir şekilde sömürüldüğü ve ezildiği bir rejim kurmak için çaba sarfetmektedir. Günümüzde bir dizi kapitalist ülkede emekçi kitleler, bugün için somut olarak proletarya diktatörlüğü ile burjuva demokrasisi arasında değil, burjuva demokrasisi ile faşizm arasında bir seçim yapma zorunluluğu ile karşı karşıyadır." (Aynı yerde, s. 161)

Nikaragua başkenti Managua'da Somoza'nın devrilişi böyle kutlanıyor.

- Kargaşalığın ana merkezlerinden birisi de Küba
- Kargaşalık Sovyet sızmasını hızlandırıyor
- Nikaragua devriminden sonra "Muz Cumhuriyetlerinde" huzursuzluk arttı

Orta-Amerika ülkelerinden kan ve barut kokusu yükseliyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

INTERNATİONAL Herald Tribune gazetesinin bir yorumcusu şöyle diyordu: "Eğer Orta Amerika ülkeleri bugünkü kaynama noktasına kadar gelmişse, bu, büyük oranda diktatör baskı düzenlerine karşı duyulan genel tepkiden kaynaklanmaktadır."

"Muz Cumhuriyetleri" diye anılan bu ülkelerde Nikaragua devriminden sonra huzursuzluk gittikçe artmakta,hemen her yerde zorba askeri zümrelere karşı "Birleşik Cephe" programları önerilmektedir. Bu, bir bakıma, bir zamanlar ABD'nin "Arka Bahçesi" olarak bilinen sözkonusu ülkelerde ABD emperyalizminin nüfuzunun artık azalmaya başladığının bir kanıtıdır da.

Tipik yarı-feodal ve geri kalmış ülke özelliği olan bu ülkeler, aynı zamanda bir aile zümresi yönetiminin en çarpıcı örneğini de vermektedirler.

BARUT KOKAN TOPRAKLAR

ABD'nin Güney Kuvvetleri Komutanı Korgeneral Wallace Nutting "Orta Amerika kolayca köklü değişimlere uğrayabilir" derken, bu ülkelerin içine düştüğü toplumsal ve ekonomik bunalımın doğuracağı sonuçları iyi tahmin edebiliyordu.

Emperyalist sömürgeciliğin bir ürünü olan "Tek tip ürüne dayanma" artık bu ülkelerin gittikçe yoğunlaşan içsel bunalımlarına çözüm getiremiyor. Çözümü, peşi sıra yapılan askeri darbelerde arayan hakim zümreler, artık eskisi gibi ABD'nin desteğini alamayınca ya gittikçe daha şiddetli baskı yöntemlerine başvurmakta ya da başka bir darbeyle yıkılıp gitmekte veyahut da bir demokratik devrimle tamamen ortadan kalkmaktadırlar. Nikaragua ve Bolivya bunun son örnekleridir. Dolayısı ile "Muz Cumhuriyetleri" bu kez kan ve barut kokan topraklara dönüşmektedirler.

GENEL İSTİKRARSIZLIK

Genel istikrarsızlık bu ülkelerde artık günlük hayatın bir parçası haline gelmiş bulunuyor. Gün geçmiyor ki hükümet kuvvetleri ile çeşitli politik güçler arasında silahlı çatışmalar çıkmasın, halktan kimseler kaçırılıp öldürülmesin.

Mesela El Salvador'da geçtiğimiz hafta 70 kişi birden öldürüldü. Yine "Amnesty" raporlarına göre Bolivya'da son askeri darbeden bu yana 500 ile 1000 kişi öldürülmüş.

Hatta, sessiz ve sakin görünümüne rağmen Kosta Rika'da bile son işçi grevleri hayatı felce uğrattı ve ülkedeki demokrasi için mücadele eden güçler saflarını birleştirmeye başladılar. Bölgenin diğer bir ülkesi olan "Guatamela'da ise aşırı sağ bir örgüt olan "Ölüm Taburları" ilerici ve demokrat çevrelere karşı başlattığı öldürme eylemleri ile ülkeyi bir iç savaşın eşiğine getirmiş bulunuyor. Buna karşılık terörden çekinen tüm ılımlı ve demokratik partiler bir koalisyon kurma yolunu izliyorlar. Buna, ülkenin kuzeyindeki köylülerin toprak talepleri için mücadelelerini de eklemek gerekiyor. Guatamela'da 1979 yılında politik kurbanların sayısı 1400 kişiydi.

1978'de Geneva'da toplanan Uluslararası Hukuk Komisyonu, Guatamela Devlet Başkanı General Lucas Garcia'nın "Muhaliflere karşı düzenli bir baskı ve susturma hamlesi başlattığını" belirtiyordu.

El Salvador'da ise durum daha karışık. Baştaki hükümete hem sağ kesim hem de sol kesim birden saldırıyor. Sağ, hükümeti reformları gerçekleştirdiği için suçlarken, sol kesim ise hükümeti reformları geciktirdiği için suçluyor.

Her yandan baskı altında olan hükümet yeni bir adım atarak, bankaları kamulaştırma ve toprak reformu yasası çıkarmak için uğraşıyor. Ne var ki 14 aile tarafından idare edilen bu ülkede hükümetin başarılı olacağını söylemek çok güç.

Bölgenin en yoksul ülkesi olan Honduras'ta toplumsal sorunların başında baskı değil, rüşvet ve yolsuzluk geliyor. Bu yüzden ülkenin en kuvvetli adamı Lopez Arellano bir Amerikan meyve şirketinden 1.2 milyon dolar miktarında rüşvet aldığından dolayı istifa etmek zorunda kaldı 1975 yılında. O günden bu yana demokrasiye doğru belirli bir ilerleme olmasına, ücretlerin ve hayat düzeyinin belirli bir oranda yükseltilmesine rağmen, ülkede istenilen reformların gerçekleştiğini söylemek çok zor; özellikle bu, vadedilen toprak reformları için geçerli.

SOVYET VE KÜBA ETKİSİ

Bu ülkelerdeki genel toplumsal kargaşalık ve ekonomik bunalım içte çeşitli politik grupları karşı karşıya getiriyor. Bugün için sözkonusu ülkelerdeki çelişkilerin üç noktada toplandığı görülüyor. 1- Hakim sınıfların çeşitli kesimleri arasında düzenin biçimi üzerinde çıkan çelişkiler; 2- Çeşitli muhalif kesimleri ile hakim sınıfların baskı düzenleri arasındaki çelişkiler; 3- Bu ülkeler ile dış emperyalist müdahaleci güçler arasındaki çelişkiler.

ABD emperyalizmi artık eskisi gibi bölgede faşist diktatörlükler istememektedir. Hatta denilebilir ki ABD burnunun dibinde patlak veren sosyal devrimleri bile sineye çekmektedir. Nikaragua bunun en iyi kanıtı idi. Bir Amerikalı tarihçi şöyle diyor: "EV YANIP KÜL OLUYOR, biz hâlâ yangına karşı güvence aramakla meşgulüz."

İç kargaşalıklar nedeniyle zayıf bir duruma düşen bu ülkeler, ABD'nin desteğini de göremeyince ya Sovyetler Birliği'nin saldırgan amaçlarına açık kalıyorlar ya da Sovyetlere el açıp onun etki alanına giriyorlar. Bu konuda görüşünü belirten bir Amerikan istihbarat yetkilisi "Küba kendisini bölgedeki devrimin merkezi ve akıl hocası görüyor" diyor.

Aslında Sovyetler Birliği bölgeye sadece Küba aracılığı ile girmiyor. Ekonomik yardım da Sovyetlerin bölgeye sızma yöntemleri arasına girmiş bulunuyor. Bu yöntem özellikle, Nikaragua devriminden sonra daha da belirgin bir hal aldı.

Sovyet Politbüro üyesi Andrei Krilenko geçen mart ayında Moskova'yı ziyaret eden Nikaragua delegesine şöyle diyordu. "Sovyetler Birliği Nikaragua yönetimine Marksist ailenin bir üyesi gibi davranıyor."

Gözlemcilerin raporlarına göre 1970'lerden bu yana Sovyetlerin bu bölgeyle olan ticareti tam altı kat artış gösterdi.

Ayrıca Sovyetler Birliği Orta ve Güney Amerika ülkelerine silah satışlarını ve kredi miktarını gittikçe artırıyor.

Özetle denilebilir ki bu ülkelerdeki kargaşalık, bir ya da birkaç tanesini Sovyetlerin kucağına itebilir.

Sandinasta Cephesinin harekatını resmeden bir duvar panosu.

San Salvador'da duvarlar Amerikan aleyhtarı afişlerle dolu. Küba ise hep övülüyor.

Yunanistan'ın Doğu Avrupa ile ilişkileri soğuyor

- Yunan Dışişleri Bakanı ülkesinin ekim ayında NATO'ya geri dönebileceği görüşünde

DIŞ HABERLER SERVİSİ

INTERNATİONAL Herald Tribune gazetesinde yayınlanan bir haberde Yunanistan'la Doğu Avrupa ülkeleri arasında ilişkilerin soğumaya başladığı belirtildi.

Gazetenin haberine göre, Yunanistan'ın AET'ye girmesi ve NATO ile ilişkilerini düzeltmeye başlaması, bu ülkenin Doğu Avrupa'ya açılma politikasını geriletti. Yunanistan Dışişleri Bakanı Mitsotakis, "Batı ile ilişkilerimize öncelik vermemiz doğaldır" demektedir. Mitsotakis, Yunanistan'ın AET'ye girmesiyle, Doğu Avrupa ülkeleriyle özel ticari anlaşmalar imzalamak yerine belirli projeler için ikili görüşmeler yapıldığını belirtmiştir.

ERTELENEN PROJELER

Yunanistan'la Sovyetler Birliği arasında da bazı projelerin ertelenmesi, iki ülke arasında anlaşmazlık olduğu yolundaki söylentileri güçlendirmiştir.

Ne var ki Mitsotakis, Moskova'nın Yunanistan'a petrol, doğal gaz ve elektrik enerjisi sağlamaya devam edeceğini belirterek "Projelerin ertelenmesinin, teknik ve bürokratik sorunlardan doğduğunu, siyasi ve iktisadi olmadığını" iddia etmiştir.

Bununla birlikte Ekonomik Koordinasyon Bakanlığı yetkilileri Dışişleri Bakanı Mitsotakis'ten farklı bir dil kullanmaktadır. Yetkililer, Bulgaristan'ın geçtiğimiz yıl Meriç nehrinin ortak kullanımı için varılan anlaşmayı ihlal etmesinden yakınmaktadırlar.

Yunanistan ülkenin kuzeyine hidroelektrik santrali kurulması için önemli bir yatırım yapmıştır. Bunun için Bulgaristan'dan su alması gerekmektedir. Ne var ki geçtiğimiz yıl bu konuda anlaşmaya varılmasına rağmen, Bulgaristan Yunanistan'a verdiği suyun miktarını azaltmıştır.

Mitsotakis, Devlet Başkanı Karamanlis'in ekim ayında Sofya'ya yapacağı ziyaret sırasında bu anlaşmazlığın çözülmesi gerektiğini belirtmiştir. Dışişleri Bakanı Atina'nın daha fazla beklemeye tahammülü olmadığını söylemiştir.

BALKANLARDA İŞBİRLİĞİ

Öte yandan Yunanistan'ın Balkanlar'da işbirliği sağlama girişimleri fazla bir gelişme gösterememiştir.

Hatırlanacağı üzere Karamanlis'in çabasıyla 1976 yılında Atina'da Türkiye, Romanya, Bulgaristan ve Yunanistan'ın katıldığı bir konferans toplanmıştı. İktisadi ve teknik konularda işbirliği yapılması ele alınmıştı. Daha sonra geçtiğimiz aralık ayında Ankara'da bir toplantı yapıldı. Ne var ki ikinci toplantıdan sonra konu gündemden kalktı. Öte yandan Mitsotakis Türkiye ile Yunanistan arasında NATO içinde gerginlik yaratan konuların uzlaştırılması için bazı önerilerin incelendiğini kaydetmiştir. Mitsotakis, Yunanistan'ın ekim ayında NATO'ya dönebileceği konusunda iyimser olacak kadar havanın yumuşadığını bildirmiştir. Yunan Dışişleri Bakanı böylece Yunanistan'la ABD arasında, ABD üsleriyle ilgili anlaşmanın imzalanması için yolların açılabileceğini söylemiştir.

Faşizme karşı iki çizgi

(Baştarafı 1. sayfada)

komplo onlar için her şeydir. Bütün dikkat, bomba yapmaya, silah bulma ve kullanmaya, polisten saklanmaya ve diğer teknik bilgileri edinmeye verilmelidir.

İkinci çizgi, faşist teröre karşı ancak kamuoyu yaratarak, halkı aydınlatıp seferber ederek başarı kazanılabileceğinin bilincindedir. Bu nedenle kitlelerin bugünkü durumuna, taleplerine uygun bir yol izlemeye en büyük önemi verir. Kitlelerin omuzlayabileceği bir mücadele yürütür.

* * *

Birinci çizgi, her önüne gelene faşist damgası yapıştırmakta ve herkesi düşman ilan etmektedir. Onlara göre, ordu faşisttir, AP faşisttir. MHP'ye oy vermekten başka suçu olmayan ya da kendilerine haraç vermeyen emekçiler bile, dövülmeye, kovulmaya, gerekirse öldürülmeye müstahaktır. Bu tutum, geniş güçleri tarafsızlaştırmış, bir kesimi ise MHP'nin yanına itmiştir. Böylece MHP'nin dost ve koruyucular bulmasında büyük rol oynamıştır. Ecevit'in ölçü ve dengeyi yitirerek, Demirel'e "Hitler" demesi bu anlayışa güç vermiştir.

İkinci çizgi, MHP tabanındaki eli kana bulaşmamış insanlar dahil, en geniş güçleri kazanmaya ve MHP'yi en büyük ölçüde yalnız bırakmaya çalışır. Ordunun ve AP'nin MHP'den farklı güçler olduğunu görür ve buna uygun bir siyaset izler.

* * *

Çok önemli bir nokta: Birinci çizgi, gücü karşılaştırılmayacak kadar zayıf olduğu halde, Türkiye devleti ile boy ölçüşmeyi ısrarla gündeme getirmekte ve bu yüzden kaçınılmaz olarak Sovyet sosyal-emperyalizmine sarılmaktadır. Böylece istek ve iradesinden bağımsız olarak en azgın devrim ve demokrasi düşmanının hizmetine girmekte, tepeden tırnağa haksızlık içine gömülmekte ve milletin geleceğinden bütünüyle kopmaktadır.

İkinci çizgi, milli bağımsızlığa ve ülkenin geleceğine sahip çıkmakta, Sovyetler Birliği'nden gelen tehdide karşı en kararlı siyasi güç olarak kendini kabul ettirmekte, günümüz gerçeğine dayanan milli birleşik cephe politikasıyla ve her türlü zorbalığa karşı demokrasi bayrağını kaldırarak milletin önderi olmaya adaylığını koymaktadır.

* * *

Artık doğru ile yanlış arasındaki sınırın üzerine çöken sis dağılmaktadır. Gerçekler bütün açıklığıyla gün ışığına çıkmaktadır. Türkiye'nin her yerini "mezara" çevireceklerini ilan edenlerin çizgisi iflas etmiştir. MHP terörüne karşı zafere ulaşmanın biricik yolu olarak, demokrasinin ve devrimin çizgisi yanlışları eze eze kendini kabul ettirmektedir..

Yanlışlardan vazgeçmenin zamanı gelmiş geçmektedir. "Şurada beş sağcı öldürüldü, burada üç faşist temizlendi, faşistlere yardım eden esnaf falanca kasabadan kovuldu" türünden haberleri gerine gerine vermenin artık alemi yoktur. Sahte solcu zorbalığın sırtını sıvazlaya sıvazlaya buraya gelinmiştir. CHP'den çeşitli derneklere ve yayın organlarına kadar herkes aklını başına toplamalı ve kesin bir tavır almalıdır. Özel konuşmalarda maceracılıktan yakınanlar, bu tutumlarını halkın önünde açıkça benimsemelidirler. Sorumluluk bunu gerektirir.

Değerli ve boyun eğmez bir yazarımız, bugün iflas etmiş olan maceracılığı eleştirdiğimiz bir sohbette şunları söylemişti:

"Bu söyledikleriniz haklı. Ama ben bunları kendi köşemde yazamam. Çünkü benim gazetemin okuyucusu bunları dinlemez. Onları karşıya alırım ve beni kimse okumaz."

Maceracılığın sırtı okşanmış, sonra da onun esiri olunmuştur. Boyun eğmemek, yalnız işkencenin bir türüne karşı çıkmakla olmaz. Boyun eğmemek, gerçeği hiç kimseden korkmadan savunmakla olur. Kendimize çürük yumurta ve domates atılmasından korkarak bugün hiç bir şey yapamayız. Cesur bir devrimci, cesur bir demokrat, bugün her şeyden önce "soldaki" hurafe ve önyargılara meydan okuyan insandır. Türkiye'de demokrasiyi ve solu yeniden ayağa kaldırmak, "sol" yobazlığa beş paralık değer vermeyen, cesur bir tutumdan geçmektedir.

Yiğitlik ve cesareti bir mutluluk kaynağı olarak mı görüyorsunuz, o zaman bu kavramları Ortaçağdaki içeriğinden kurtarın ve yanlışlara boyun eğmeyin, göğsünüzü doğrulara siper yapın!

Başınızı dik tutmaya değer mi veriyorsunuz, o zaman yanlışlara dalkavukluk yapmayı bırakın ve gerçekleri savunun!

BASINDAN SEÇMELER

Günaydın Milliyet Hürriyet Son Havadis Tercüman Hergün Cumhuriyet

Demokrat'ta Polonyalı işçilerin mücadelesi

(Baştarafı 3. Sayfada)

ekonomik talepleri kapsayan haklı mücadelesi, Türkiye basınında da geniş olarak yer almakta.

"KAVGAMIZ SINIF FARKLARININ KALKMASI İÇİNDİR"

25 Ağustos 1980 tarihli Demokrat gazetesi Dış Haberler Servisi tarafından hazırlanan "Polonya'da Sınıf Mücadelesi" başlıklı dizi yazıda, Grev Komitesi ile, Polonya Birleşik İşçi Partisi Genel Sekreteri Edward Gierek arasında yapılan toplantıya yer verilmekte.

Yazıda, işçilerin sağlıklı sınıf içgüdüleriyle, kitle ile bağlarını yitirmiş parti aygıtının yöneticilerini köşeye sıkıştırmakta oldukları belirtilerek, Gierek'le yapılan tartışmada işçi önderlerinin konuşmalarına yer verilmekte:

"İşçiler sözü aldıklarında, kendi aralarında olduğu gibi dobra dobra konuşacaklarını belirttiler. Delegelerden biri işçilerin üzerine ateş açılmasına değinerek şöyle diyordu: 'Nasıl oluyor da işçi sınıfı işçi sınıfına karşı hareket edebiliyor? Ateş açabiliyor? Bir partimizolduğunagöre, bütün bunlar nasıl oluyor?' Aynı delege önderlerin aristokratlar haline geldiklerini belirttikten sonra, yöneticileri gerçekten işçilerseçecekse, koltuğa yapışan herkesten kurtulunması gerektiğini belirtiyor ve şöyle diyordu: 'Biz bunları, idarecileri değiştirmek için mücadele ediyoruz. Özellikle tabandakileri. Balık baştan kokar, ama pulları da kuyruktan başlayarak temizlenir.'

"..........

"Başlatılan diyalogun, her düzeyde tabandan başlayıp, sendikalarda, tersane idaresinden, en üst kademeye dek sürmesini isteyen delegeler, yöneticilerin aşırı yüksek maaş almalarının hoşgörülemeyeceğini belirtiyorlardı.

"26 yıllık parti üyesi bir işçi ise, yıllardır sınıf farkının kalkması için mücadele ettiklerini, ama kafa ve kol emekçileri arasında ücret farklılıkları ile tepeden sınıflaşma empoze edildiğini, işçiyle köylü arasındaki eşitsizliklerden sözedilirken bu bölünmeye de son verilmesini istiyordu. 'Bizle dobra dobra, içten konuşulmadı' diyen partili işçi, işçilerin kaderine karşı ilgisizliğin en alt kademeden, bölüm idaresinden başladığına işaret ediyor ve bunların birer çiftlik kahyası kesildiklerini işaret ederek, 'bizler düşünen insanlarız!' diyordu.

"İşçilerin Polonya'nın yaşantısında değişiklik getirdiklerini belirten bir başka işçi ise, 'değişiklik biziz, işçiler, komünistler, halktan yana olanlar' diyordu. 'Üzerimize milis, asker salacağınıza, bizi açlığa mahkum edeceğinize, oturup bizle tartışın... Bize çok yalanlar söylendi. İlkin dürüst ve yalpasız cevaplar istiyoruz."

1970-71 grevlerinde Polonya işçi sınıfının kararlı ve birleşik muhalefeti ile, bürokrasinin getirilebileceğini gösterdiği belirtilen yazı, *"Ancak, güçlü bir sınıf içgüdüsüne dayanan ve ekonomik taleplere yönelen bu hareketlerin zaaf noktası ise, revizyonizme karşı alternatif bir örgütlenmeyi, ideolojiyi getirmeyişi idi"* görüşü ile sona eriyor.

Polonya'da işçilerin...

(Baştarafı 1. sayfada)

girerken, Lenin Tersanesi önderi ve Gdansk Merkezi Grev Komitesi sorumlusu Lech Walessa, Batılı basın mensuplarına yaptığı açıklamada, "Bu değişiklikler hükümetin üst seviyesinde meydana gelen değişikliklerdir ve bizi pek fazla ilgilendirmez. Bizi ilgilendiren haklarımızdır" dedi.

Baltık kıyılarındaki tersanelerden gelen haberlere göre son değişiklikler grevcileri fazla etkilemedi. Grevciler, hükümetteki son değişiklikleri kendi hanelerine yazılmış bir başarı olarak kaydederken, ikili görüşmelerin bundan böyle kendi lehlerine gelişebileceğini öngörüyorlar.

Hükümet değişikliğini radyo-televizyondan kamuoyuna açıklayan Devlet ve Parti Başkanı, şimdiye kadar yönetimin çeşitli hatalar yaptığını bir kez daha kabul etti. Yeni atanan yöneticilerin, eskiden beri reform taraftarı olduklarını hatırlatan Gierek, işçilerin birçok taleplerinin karşılanacağını yine vadetti. Gierek, bundan sonra yapılacak olan sendika seçimlerinde hükümetin müdahalede bulunmayacağını söylerken, işçilerin gizli oyla istedikleri arkadaşlarını seçebileceklerini de vaatlerine ekledi. Ancak Gierek, hür sendikalar, işyerlerindeki grev komiteleri ve kentlerdeki Merkezi Grev Komiteleri ve basın üzerindeki sansür konusunda herhangi bir açıklama yapmadı.

YANKILAR

Polonya'daki hükümet değişikliği özellikle Batı basınında geniş bir şekilde yorumlandı. Bu arada TASS ajansı hükümet değişikliğini normal yayınını keserek ve yorumsuz verdi.

Varşova'daki Batılı diplomatik kaynaklar, Gierek'in son tutumunu, grevcilere belirli ölçüde de olsun boyun eğmek şeklinde değerlendirirken, Varşova yönetiminin grevcileri biraz daha oyalamak istediğini belirtiyor. Sorunların yumuşak bir şekilde nihai çözüm bulamayacağını belirten bazı gözlemciler ise grevcilerin kararlılığı karşısında, Gierek yönetiminin bölücü girişimlerini sürdürebileceğini ileri sürüyor.

DOĞU BLOKUNDA İKİ GÜNDE İKİ ASKERİ MANEVRA

Öte yandan, önceki gün Macaristan'da yapılan Varşova Paktı askeri manevralarından sonra dün de Doğu Almanya'da 40 bin askerin katıldığı bir "Askeri Kardeşlik" manevrası yapıldı. Manevraya Romanya dışındaki bütan Varşova Paktı ülkeleri askeri birlikler gönderdi.

TGS İSTANBUL ŞUBESİNİN AÇIKLAMASI

Türkiye Gazeteciler Sendikası İstanbul Şubesi Yürütme Kurulu Polonya'da meydana gelen grevler konusunda bir açıklama yaparak "Polonya işçilerini selamlıyoruz" dedi. Açıklama aynen şöyle:

"Çağımızda hangi ülkede olursa olsun bağımsızlık mücadesinin başını işçi sınıfının çektiğini Polonya'daki son gelişmeler bir kere daha ortaya koymuştur.

"Sovyetler Birliğine bağlı bir ekonomiye sahip Polonya'da yiyecek ücretlerine yapılan zam, bardağı taşıran son damla olmuştur. İşçi sınıfına yaraşır bir disiplin içersinde sürdürülen grevler yeni değildir ve 1970'li yıllarda da yaşanmıştır. Ancak Polonyalı emekçiler, ücret artışı taleplerine ağırlık vermenin ülkelerini ve kendilerini enflasyon çıkmazından kurtarmayacağını, yani Sovyetler Birliği'nin sömürü zinciri olan Comecon'dan kurtulma uğrunda mücadele etmedikçe başarıya ulaşamayacaklarını kavramışlardır.

"Polonyalı işçiler, bu bilinç içerisinde gerçek özgürlük ve emeğinin karşılığını almak için canını bile feda edebileceğini ortaya koymuşlardır.

"Türkiye Gazeteciler Sendikası İstanbul Şubesi Yürütme Kurulu olarak, Polonya'da haklı talepler için yola çıkan işçileri saygıyla selamlıyor, başta Sovyetler Birliği olmak üzere Doğu Bloku ülkelerinde radyo, haber ajansları ve gazetelerde Polonya ile ilgili haberlere konulan sansürü kınıyoruz."

İstanbul...

(Baştarafı 3. Sayfada)

len polis memuru İsmet Yaşar 31 yaşında, evli ve üç çocuk babasıydı.

ADANA'DA

Adana Mithatpaşa Mahallesinde Burhan Parsak'a ait ev önceki gece tabancalarla tarandı. Olayda bir kişi öldü, üç kişi yaralandı.

Saat 22.30 sıralarında meydana gelen olayda Burhan Parsak, eşi Zahide Parsak ve evde misafir olarak bulunan 5 yaşlarındaki Gökhan Şaşmaz yaralandılar. Kaçan saldırganlar sağa sola ateş ederken yoldan geçmekte olan Mevlut Erdoğan kaza kurşunu ile ağır yaralandı.

Evin taranması sonucu yaralanan Burhan Parsak ise hastanede öldü.

CHP Osmaniye İlçe eski Yönetim Kurulu üyesi Esat Uslu dün saat 10.00 sularında MHP'liler tarafından tabancayla vurularak öldürüldü.

Olayla ilgili olarak bilgisine başvurduğumuz Osmaniye Cumhuriyet Savcısı katillerin iki kişi olduklarını, mobilet motorsikletle yazıhanesinin önüne geldiklerini ve bir kişinin tabancayla yazıhaneye girerek beş el silah sıktığını anlattı. Savcı Esat Uslu'nun aldığı kurşun yarasıyla olay yerinde öldüğünü belirterek, soruşturmayı sürdürdüklerini duyurdu.

Perinçek...

(Baştarafı 3. Sayfada)

içinde bulunduğu karanlığı yırtmaya başladığını, durumun karamsarlığı gerektirmediğini belirtti. "MHP tırmandı, tırmandı. Her tırmanışın bir de inişi vardır" diyen Perinçek MHP'nin önümüzdeki dönem uçuruma doğru, çukura doğru ineceğini ifade etti. "Onun talihini azmettik, yemin ettik, tersine çevireceğiz, çevirmeye başladık" diyen Perinçek yakın zamana kadar MHP'ye karşı açık tavır almayan orta güçlerin artık bu açık tavrı almaya başladıklarını söyledi.

TİKP Genel Başkanı Doğu Perinçek Türkiye'nin büyük çoğunluğunun kaderiyle bir avuç ırkçının, zalimin kaderinin bir olmadığını, bu gerçekleri gören politikaların zafer kazanacağını belirtti. Perinçek konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Dünya'da da güzel gelişmeler vardır. Kamboçya'da direnişi ezememişlerdir. Afganistan'da Rusya çamura batmıştır. Polonya'da işçi sınıfı ayaklanıyor. Amerika'nın forsu yere düşmüştür. Şartlar iyidir. Tünelin ucundaki ışık diyorlar,biz parti olarak onu görüyoruz. Halkın önüne geçeceğiz, milletin önüne geçeceğiz ve bu karanlık tabloyu devrimci aydınlık bir Türkiye tablosuna çevireceğiz."

Doğu Perinçek daha sonra şunları belirtti:

"Polonya işçisi ayağa kalktı, yüreğimiz bayram sevinci dolu. Onların yanındayız. Ama Türkiye'de bazıları hık mık ediyor. Bir eziklik bir burukluk içinde. Ağzından kerpetenle laf çıkaramıyorsunuz. Polonya işçisini şöyle göğsünü gere gere selamlayamıyor bizim gibi. Çünkü yakasını ve kafasını Rusya'ya kaptırmıştır bir kere. DİSK, Töb-Der, yöneticileri, Mühendis Odaları yöneticileri, Baro yöneticileri, yazarlar, neredesiniz? Millet sizden görüş bekliyor."

Konuşmasında maceracılığı da eleştiren Doğu Perinçek MHP yi etkisiz hale getirmenin halkla birleşerek gerçekleştirileceğini belirtti. Karanlık güçlerin birçok gerçeği de gösterdiğini söyleyen Perinçek, "Maceracılık iflas etmiştir. Artık gerçekler meydandadır. Maceracılğı 'onlar solcudur' diye bağra basmaya son vermeliyiz. Gerçek devrimciliği savunmada cesur olunmalıdır" dedi.

Doğu Perinçek'in sık sık alkışlar ve sloganlarla kesilen konuşmasından sonra halk ozanı Ali Ekber Çiçek ve Gitarist Ömer Özgeç sahneye geldiler. TİKP Adalar İlçesinin düzenlediği "Adalar Halkıyla Birlik ve Dayanışma Gecesi" Van Halk Oyunları Ekibinin gösterileriyle son buldu.

IMF ile...

(Baştarafı 3. Sayfada)

başında yapılacak Dünya Bankası toplantılarına hazırlık olmak üzere, uluslararası ticari banka yetkilileriyle de özel bir görüşmeler yapabileceğini sözlerine ekledi.

Bu arada, Türkiye ile Bangladeş arasındaki ticari ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla görüşmelerde bulunmak üzere, bir Bangladeş Ticaret Heyetine, Jut Bakanı Habibullah Han başkanlık ediyor.

Ticaret Bakanlığından yapılan açıklamaya göre, İstanbul ve İzmir'de de temaslar yapılacak olan Bangladeş Ticaret Heyetinin bu ziyareti sonunda, iki ülke arasında bir ticaret protokolu imzalanacak.

Bangladeş Ticaret Heyeti, 30 Ağustos'ta Türkiye'den ayrılacak.

"Grevci...

(Baştarafı 3. Sayfada)

tabanın söz ve karar sahibi olmasını istediler, demokratik sendikacılığı savundular.

Adaylardan Simko işçisi TİP'li Cemal Turan, Faaliyet Raporunun eleştirisinden sonra adaylıktan çekildi. Muhalefet Presiz'den Baştemsilci Piltan Elaldı'yı aday gösterirken TKP'li Genel Merkez aday olarak Celal Erdem'i gösterdi.

Seçimlerin birinci turunda muhalefetin adayı 71, Genel Merkezin adayı 91, ikinci turda ise muhalefet 69, Genel Merkez de 95 oy aldı. Üçüncü tura geçilmeden muhalefetin adayı çekildi. Daha sonra yapılan Yönetim Kurulu seçimlerine ise birçok delege katılmayarak salonu terkettiler.

1.Türkiye Ligi maçları başladı

HABER MERKEZİ

Futbolda 1. Türkiye ligi maçlarına başlandı. İlk hafta topu sonuçları şöyle:

- Galatasaray - Eskişehirspor 4-1
- Orduspor - Fenerbahçe 0-1
- Zonguldakspor - Adanaspor 3-0
- Gaziantepspor - Beşiktaş 1-1
- Mersinspor - Kocaelispor 3-1
- Adana Demirspor - Boluspor 2-0
- Rizespor - Altay 2-1
- Bursaspor - Trabzonspor 1-1

MHP Merkezindeki adam itiraf'a devam ediyor 27

Kaçak elebaşılar...

(Baştarafı 1. sayfada)

"Kaçak eğer önemli bir olaydan dolayı aranıyorsa, kendisine nüfus cüzdanı verilir. Bu da şöyle olur: Ülkücülerden herhangi birinin nüfus cüzdanı alınır. Fotoğrafı sökülerek, yerine kaçak şahsın fotoğrafı yapıştırılır. Yine 2,5 TL. ile mühür basılır. Veya MHP'li muhtarlardan birinden, bir şahıs adına nüfus cüzdanını kaybettiğine dair bir belge alınır. Bu belge Erdem Şenocak tarafından Ulus'taki Kraner İşhanının hemen yanındaki nüfus işleriyle uğraşan binaya götürülür. Burada çalışmakta olan Mustafa Öztürk vasıtasıyla, bu belgeye dayanılarak, kaçağın yeni bir hüviyet kazanması sağlanır.Mustafa,Emek Gazetecilik Halkla İlişkiler öğrencisi olup Niğde Yurdunda ikamet eder. Bu şekilde en az 250 adet nüfus hüviyet cüzdanı temin edilmiştir. Mustafa Öztürk Niğdelidir."

MİKDAT ŞİMŞEK'İN SAKLANMASI

"MİKDAT Şimşek Ankara'ya Karadeniz bölgesinden, zannedersem Kastamonu'dan gelmişti. İkamet yeri Ankara'nın Hasköy semti idi: Erdem Şenocak Hasköy bölgesinde kendisine bir ev tuttu. Maddi imkanlarsağladı. Şimşek bu bölgede çeşitli eylemlere katıldı.

"Bir defa ÜGD Genel Başkan Yardımcısı Burhan Kavuncu tarafından Adana'ya gönderildi. Emirler o zaman ÜGD Genel Yönetim Kurulunda bulunan Mahir Damatlar tarafından verilirdi. Şimşek'e Adana'da motorla kahve tarattırıldı.

"Şimşek bir defa da İstanbul'a gönderildi ve bir kişiyi öldürdü.

"Ayrıca Trabzon'a ÜGD Başkanı Soner Özcan'ın yanına gönderilerek, yardımcı Doçent Necdet Bulut vurduruldu. (28 Kasım 1978).

"Mikdat Şimşek Ankara'ya ilk geldiği zaman bir yaralama olayından dolayı aranıyordu. Yaşı 15 idi. Daha sonra kendisine çeşitli bölgelerde altı cinayet işlettirildi. Her olaydan sonra ikamet yeri olan Hasköy'e döndü ve hazır nazır olarak beyefendilerin emirlerini beklemeye başladı.

"Yakalandığı zaman Ulus'taki Hukuk Masasında Erdem Şenocak ile görüşmeye geliyordu. Yakalandığı yer, Sümerbank karşısı Koçak Han Kat-1 tuvaletiydi. Erdem Ulutan adlı bir avukata gelmekte olduğunu söyledi. Bizim büromuz ve Erdem Şenocak'ın kendisini beklediği yer ise, Sümerbank karşısı Koçak Han Kat-3 idi. O gün Erdem Şenocak onu bizim büroda bekliyordu ve kendisine para vererek Ankara dışına çıkmasını sağlayacaktı."

FERHAT TÜYSÜZ VE VELİ CAN ODUNCU

"1978 Eylülünde Ankara Şubesinde nöbetçiydim. Gece Cebeci-Dörtyol Bölgesi Başkanı Ahmet Taşçı ve İkinci Başkan Cemal Ölmez saat 24 civarında Ankara Şubesine geldiler ve benden otomatik silah istediler. Ben kendilerine silahı ne yapacaklarını sordum. 'Hacettepe Yurdunu tarayacağız' dediler. Bu ikisini de tanıyordum.Böyle bir şey yapacak tipte insanlar değillerdi. Bunun üzerine biraz kendileriyle alay etmeye başladım. Bunlar kızdılar ve gitmeye kalktılar. Ben durdurdum. 'Siz bunu yapamazsınız. Yoksa yapacak başkası mı var' diye sordum. Bunun üzerine bunlar evlerine iki kişinin geldiğini, bunların tarayacağını söylediler. Sıkıştırınca Ferhat Tüysüz ve Veli Can Oduncu'nun, mahallelerinde, Öksüzler semtinde olduğunu söylediler.

Ben kimin kanalıyla geldiklerini sordum. Kendileri de neden geldiklerini bilmediklerini, bir soru sorunca, bunların 'Polis misin lan?' diye silah çektiklerini söylediler. Ben inanmadım. Beraberce Öksüzler semtinde bir eve gittik. Doğumevinin karşı tarafındaydı. Gerçekten onlar olduğunu öğrenince hemen eve giderek Şevkat Çetin'e durumu anlattım. Şevkat Veli Can'ın Karadeniz bölgesine, Ferhat Tüysüz'ün de Adana'ya gitmesini, Ferhat'ın Adana'da Osman Balcı'yla temas kurmasını söyledi. Bana da 'Git Ankara Şubesinden referans ver' dedi. Ankara Şubesinden bunlar için iki referans yazdım. Şevkat de onlarla görüşerek bir miktar para verdi. Üzerlerinde bulunan silahları da alarak ayrıldık."

İTİRAF için ne diyorlar?

Çandır Kalkınma Kooperatifi Başkanı M.Hadi İlbaş

Aydınlık'ta çıkan itiraflar için söylenecek söz bulamıyorum. Korkunç, inanılmaz gibi sözler hafif kalır. Faşist cinayet şebekelerinin ayrık otu gibi devletin günlük yaşamının içine sızabilmesi için ilgililerin en azından gaflet içinde bulunmaları gerekir. Gaflet mi? Müsamaha mı? İhmal mi? soruları, itirafları okuyan herkesin kafasında çakan sorulardır. Tüm yurtsever demokratlar, açıklanan ibret belgeleri karşısında itişmeyi bırakıp birleşmek zorundadırlar. Bütün karanlık oyunların gün ışığına çıkmasında korkuyu yenmek gerekir. Yoksa korktuğumuz başımıza gelir.

Oleyis Sendikası Eğitim Dairesi Bşk. AHMET TAŞ

Bir süreden beri gazetenizde yayınlanan itirafa ilişkin hizmetleri Aydınlık ve Aydınlık emekçileri, halkımıza giderek insanlığa yapılan hizmetlerin en büyüklerinden birini yapmışlardır.

İnsanlık düşmanı faşizme karşı verdiğiniz dürüst mücadelenizde başarı dileği ile tüm yetkilileri ve görevlileri yaptıkları yeminlerin doğrultusunda yapmalarını bekliyorum.

İzmir Barosu Avukatlarından Fehmi Çam

Aydınlık'ın yayını çok güncel bir konuyu ele alması bakımından önemli bir olaydır. MHP'nin konumu bu yayında açık bir şekilde sergilenmektedir. Bu yayın karşısında yapılacak iş, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına düşmektedir. MHP'nin kapatılması için gerekli girisim yapılmalıdır.

Bilecik'ten tepkiler

Bir esnaf İtiraf yayını MHP ve ÜYD've büyük darbe indirmiştir.

Bir bakkal Aydınlık gazetesini itiraf yayınıyla birlikte alıyorum. Bu yayın çok güzel. Gazetenizin bazı eksiklikleri var. Bunu da anketi doldurarak gazeteye bildireceğim.

Polisler Aydınlık gazetesinin bu yayını çok güzel. Fakat belirli bir çevrede okunuyor. Gazeteyi özellikle köylere götürmek gerekir.

Bir matbaacı Gazetenizi sadece isim olarak biliyorduk. Şimdi okumaya başlayınca çok güzel bulduk.

Halkın Kurtuluşçuları

Bu MİT'in, CİA'nın oyunudur. MHP, TİKP ve Aydınlık'ı uzun sürede MHP'lileştirmek istiyor.

Ali Yurtaşlan'ın "ÜGD'nin okul başkanı" olarak anlattığı Talip Gün Gazi Eğitime Müzik Bölümü Müdür Yardımcısı oldu

ANKARA (ÖZEL)

GAZİ Eğitim Enstitüsü MC dönemlerinde olduğu gibi MHP'lilerin karargahı haline getiriliyor. MC dönemlerinde çeşitli olaylara karışan komandolar ve sınav yolsuzluklarına adı karışan birçok öğretmen Gazi Eğitime öğretmen ve müdür yardımcısı olarak yeniden atanıyor. Bunların başında Ali Yurtaslan'ın itirafında Beşevler'de önemli görevde bulunan ve Gazi Eğitim Enstitüsü'nde ÜGD'nin Okul Başkanı olan Talip Gün müzik bölümüne Müdür Yardımcısı oldu.

Gazi Eğitim Enstitüsünde görev yapan 105 ilerici öğretmenin sürgünlerinin çıktığı ve tepkilere yol açmaması için her gün 3-4 tanesinin kararnamesinin imzalandığı öğrenildi. Sürgün edilen öğretmenlerin yerine ise 150'ye yakın öğretmen ve Müdür Yardımcısı alınıyor. Bunlardan çoğunun MC döneminde sınav yolsuzluğu yaparak komandoların sınıf geçmesini sağladıkları ve olaylarda komandoları koruduğu biliniyor.

SIKIYÖNETİMİN MÜDÜRLÜKTEN ALDIĞI ÜLKÜ-BİR GENEL SEKRETERİ MÜDÜR YARDIMCISI OLDU

Mustafa Özcan 4 Temmuz 1980 tarihinde Milli Eğitim Bakanlığı tarafından okula Müdür Vekili olarak tayin edilmiş, ancak sıkıyönetim tarafından görevinden alınmıştı. Mustafa Özcan okulda 15-20 kişilik bir komando grubu ile silahlı olarak gövde gösterisi yapmıştı. Kendisinin Ülkü-Bir Sekreteri olduğunu da söyleyen Mustafa Özcan şimdi okulun bir bölümüne Müdür Yardımcısı olarak atandı.

MC döneminde Buca Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü yapan Macit Abi ise, konferanslarında ve yazışmalarında Eğitim Enstitülerini komünistlerden temizleyeceğini ve ülkücülerin hizmetine sunacağını söylemişti. Macit Abi de Eğitim Bölümüne öğretmen olarak alındı.

Ülkü-Bir dergisinin Yazıişleri Müdürü Bedir Mercan da okula Başmuavin olarak atandı. Bedir Mercan'ın Ülkü-Bir dergisinde maksatlı ve gerçek dışı yayın yapmaktan Ankara Toplu Basın Asliye Mahkemesince 6 ay hapse mahkum edildiği, bu cezanın Yargıtayca onanarak kesinleştiği öğrenildi.

Ali Yurtaslan'ın "Türkçe Bölümü Sınav Komisyonu Başkanı bize çok yardımcı oldu" dediği Mehmet Akif İnan ise Eğitim Bölümünde göreve getirildi.

Efes Otelinde grev 18. gününü doldurdu

● İşveren uzlaşmaya girmemekte direniyor

● Hükümet bir grev daha erteledi

İZMİR (ÖZEL)

İZMİR'in en büyük otellerinden biri olan Efes Otelinde, 18 gündür süren grev, hala sonuçlanmadı. Oleyis Sendikasına bağlı 137 işçinin grevi, Uzlaştırma Kuruluna girdiği halde bir sonuca ulaşamadı. Yetkililerin açıklamalarına göre, işverenin uzlaşır bir tutuma girmediği öğrenildi.

Konuyla ilgili görüşlerini aldığımız Oleyis Sendikası İzmir Başkan Vekili Ahmet Özmuş, ücret ve sosyal haklar konusunda isteklerinin hayat şartlarının altında olduğunu, buna rağmen işverenin olumlu bir tutuma girmediğini belirtti. Bu sene geçmiş müzakerede yer aldığı halde, işçilerin ikramiye dağıtılmadığını söyleyen Özmuş, grevin ekonomik bir savaş olduğunu ve işçilerin hayat şartlarını daha iyiye götürmekten başka bir amaç taşımadığını ifade etti.

Sendika Başkanımız Ali Özarkalıoğlu, bir haftadır, grevin sonuçlanması için Ankara'da uğraşıyor."

Öte yandan, Fuar sezonunun başlaması, İzmir'de turist sayısının artmasına yol açtı. Bunun sonucu bütün otellerin dolu olmasının grev sonucunu etkilemesi bekleniyor.

Kendileri ile konuştuğumuz işçiler ise otelin bakımını sürdürdüklerini, işveren uzlaştığı taktirde yarım saatte otelin açılır hale gelebileceğini belirttiler. Haklarını almak için sonuna kadar mücadele edeceklerini de söyleyen Efes Oteli işçileri grevin uzamasından hiç bir tedirginlik duymadıklarını ifade ettiler.

GREV ERTELEMESİ

Bakanlar Kurulu, Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğüne bağlı Güneydoğu Anadolu Asfalt ve Linyit İşletmesi Şırnak, Silopi ve Cizre İşletmesi işyerlerinde Yeraltı Maden-İş Sendikasınca alınan grev kararıyla, işveren sendikasının aldığı lokavt kararını 30 gün ertelemiştir.

Bakanlar Kurulunun dünkü Resmi Gazetede yayınlanan kararında grev ve lokavtın milli güvenlik gerekçesiyle ertelendiği bildirildi.

ORTAÇAĞIN SON ÇIRPINIŞLARI VE "MEMLEKETİM"

Erkan Yücel

Temmuz ayı içerisinde "TV'de Sinema" programında "Memleketim" adlı bir yerli film izledik. Film öncesi yapılan açıklamada yönetmen Yücel Çakmaklı "Milli Sinema akımının önemli kişilerinden biri "olarak tanıtıldı. Bu tanıtım dikkatimizi çektiği için "Milli Sinema" ile "Memleketim" arasında nasıl bir ilişki olduğunu tartışmak istiyoruz.

"Memleketim" filminden bir sahnede Filiz Akın ve Tarık Akan

Nedir milli sinema?

Türkiye'de bir "milli sinema akımından"sözetmek gerekirse, Kurtuluş Savaşı sonrası çekilen bir dizi filmden söz edebiliriz. "İstanbul Kan Ağlıyor", "Onun Süvarisi" "Bir Millet Uyanıyor" vb. gibi Kurtuluş Savaşının coşkusunu taşıyan, milli direniş ruhunu geliştiren ve bayramdan bayrama gösterilen filmler bu akımın unsurları olarak gösterilebilir.

Hemen belirtelim ki "Milli Sinema" akımını yekpare bir acem mülkü gibi görmüyoruz. Yukarıda saydığımız filmler içerisinde de katılmadığımız, hatalı gördüğümüz anlayışlar ve sinema sanatı açısından eksiklikler, ilkellikler vardır. Ama bütün bunlara karşın bu filmlerin esas yapısını anti-emperyalizm oluşturmaktadır ve hakim tema yurt sevgisidir.

"Memleketim" filmini izlediğimizde ise tam tersi bir hükme varıyoruz. Filmde anti-emperyalizm yapıyoruz diye ırkçılık temel alınmış. Oysa ırkçılık temelinde bir anti-emperyalizm mümkün değildir. Çünkü dünya ve Türkiye yalnız Türk ırkından oluşmuyor. Dünyada farklı ırklardan ve çeşitli milliyetlerden dostlarımız var. Irkçı ise dostu düşmanı görememektedir. Dostu da düşman görmektedir. Bir başka deyişle ırkçının dostu yoktur.

Irkçı kültür Türkiye'yi böler. Düşmanın ekmeğine yağ sürer. Halkı birleştiremez. Ancak cephesini emperyalizme dönen, halkı birleştiren ve bütün dünya halklarıyla birleşen bir sinema milli olabilir.

Sorulması gereken bir soru da şudur: Osmanlı fetihçiliği ile "Milli" olmak arasında nasıl bir ilişki vardır? Bu ikisi biribirinin zıddı şeyler değil midir? Türkiye'nin milli güçleri, emperyalist işgale olduğu gibi 600 yıldır halkı ezen Osmanlı Saltanatına da son vermemiş midir?

Bu sorunun cevabı az önce örneklerini verdiğim filmlerin temalarında da var. Bu filmlerin hemen hepsinde düşmanla işbirliği eden padişahtan söz edilir. Yurtseverlerin peşinde padişahın gizli polisi vardır, Osmanlıya bağlı ihanet çeteleri vardır. Ve tarihi gerçek de böyledir.

"Memleketim" filmi ise bu soruyu doğru cevaplamıyor. Film baştan sona Osmanlıya dönüş özlemi içerisindedir. Yeniden Viyana kapılarına dayanmanın özlemi içerisindedir. Öyle ki, bu özlem filmin baş gericisi "Mehmet"in ağzından "Viyana'ya girdik" şeklinde tarihi gerçeklerin altüst edilmesi pahasına ifade ediliyor.

Bir de Viyana kuşatmasını gerçekçi bir şekilde değerlendiren milli önder Mustafa Kemal'i dinleyelim:

"Sadrazam Kara Mustafa Paşa bu ulusu Viyana kapılarına götürürken bütün Kuzey Almanya'yı ele geçirecek evrensel Osmanlı İmparatorluğu yapmak hülyasına dalmıştı. Fakat zavallı babamız düşünmüyordu ki bütün bu fetih emelleri peşinde dolaşırken, bu girişimler torunlara, babadan miras yerlerini kaybettirmek için zemin hazırlıyordu." (Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri Cilt 1)

Yurt dışındaki "memleket"

Filmde memleket olarak gösterilen yerler Belgrat, Viyana, Kosova ve Tuna'dır. Film "zavallı baba" Kara Mustafa Paşa'nın izinden yürüyor. Kosova içerisinde dolaşan baş gerici Mehmet, hazin hazin iç çekerek "dünkü vilayetimiz" demektedir.

Osmanlı fetihçiliği ile milli sinema arasında köprü kurmaya olanak yoktur. Tam tersine, fetih köprüleri yıkılmadan milli sinema yapmak mümkün değildir.

Komşumuz ve dostumuz Yugoslavya

Filmde Kosova içerisindeki cami minarelerinin çoğunun yıkık olduğundan sözedilmektedir. Ve hazin bir iç çekişten sonra "yapılır vesselam" denilmektedir. Film bu yönüyle turistik gerçeklerle de çelişmektedir. Çünkü Kosova'da tarihi birkaç istisnanın dışında cami minareleri yıkık değildir ve ibadet özgürlüğü vardır. Bu konuyu Yugoslav göçmenlerine ve şu sıra orada yaşayan arkadaşlarıma sorduğumda bunun bir iftira olduğunu söylediler. Yönetmenin, bu iddiasını bir tek görüntüyle bile besleyememesi onun bir başka açığıdır. İstisnaları bile görüntüleyememiştir yönetmen. Çıkmaza düşmüştür.

TRT'nin bu filmi "milli sinema" olarak tanıtması ve göstermesi dost ve kardeş ülke olan Yugoslavya ile ilişkilerimizin zedelenmesi açısından düşündürücüdür. Bunu en başta TRT yöneticileri düşünmelidirler. Sonra yönetmen, sonra yapımcı ve biraz da sanatçılar.

Fikir tartışması mı?

Yönetmen, filmde, kendi mantığına varmak için suni bir fikir tartışması yürütmektedir. Bu tartışmada kendi fikirlerini Mehmet'in ağzından dile getirmekte ve karşısına ise Batı hayranı bir "hümanist"i almaktadır. Yönetmen bu "hümanist" kızın şahsında ilericileri mat etmeyi hedeflemiştir. Ama burada başka bir yanılgıya düşmektedir. Onun ilerici olarak göstermeye çalıştığı kişinin ilericilikle uzaktan yakından ilgisi yoktur. Çünkü milli değerleri reddetmek ve Batı hayranlığı ile ilericilik arasında hiç bir ilgi yoktur.

Yönetmenin amacı gerici fikirlerini pekiştirmek için bir başka gericiyi yıpratmaktır. Filmin başrollerini oynayan her iki gerici de uç noktadadırlar. Örneğin baş gerici yabancı olan herşeyi reddediyor. Üstüne üstlük yerli olandan da Osmanlı'yı anlıyor. Onun, çok sesli müziğin ustaları Beethoven ile Mozart'ın karşısına mehter müziğini çıkarması en çarpıcı örneklerden biri.

Burjuva demokratik devrimlerinin coşkusu içerisinde yücelen Beethoven ile feodal fetihçiliğin mehter marşlarını karşılaştırmak insanı biraz da gülünç yapıyor.

Zıt fikri savunan kızın aylak bir hayatı olması Mehmet'in fikirlerinin pekiştirilmesi için bir başka etken oluyor.

Tartışılması gereken milli değerler nelerdir? Bunun üzerinde de durulmalıdır. Filmde mehter müziği, saray müziği savunulurken neden halk müziğinden söz edilmemektedir? Neden çok sesli müzikten söz edilmemektedir? Film müzikte de milli olmayan bir tercih içerisindedir.

"Yabancılar"

Yönetmene göre yabancılar bizi "hep düşman görüyorlar". Tarık Akan'ın oynadığı "Mehmet", Viyana'da bir süvari atının ayakları altında ezilen Osmanlı sancağını göstererek, "Ayaklar altında yatan Türk askeri! İşte bizi hep böyle görüyorlar!" diyor. Yönetmen bu sahneyi çarpıcı kılabilmek için bir heykele, bir Mehmet'e "zoom" kameranın bir objeye hızla yaklaşması ya da uzaklaşması yapmayı da ihmal etmemiş.

Bu heykele, "Türk düşmanlığı" yaftası vurana kadar Osmanlı fetihçiliğine karşı özgürlük isteyen ulusların bir tepkisi diyemez miyiz?

Çeşitli boyutlarda işlenen yabancı düşmanlığı özellikle bir kilisede yapılan dini evlenme ayini sahnesinde doruk noktasına ulaşmaktadır. Türk kızı, soğuk ve duygusuz bir Alman'la evleniyor. Korkunç "zoom"ların yapıldığı haçlar, çarmıha gerilmiş İsa. Kulaklar sağır eden çan sesleri. Öyle ki insan kendisini Luna Parklardaki korku tünelinde sanıyor. Çok zorlama bir sahne. Başka dinlere düşmanlık yapılıyor. Oysa Kuran-ı Kerim'de böyle bir anlayış yok. O halde bu tutuma yobazlık diyemez miyiz?

Tabi bu evlilik, medeni nikah şeklinde olsaydı kız yabancıyla evlenecekti ve yönetmene yapılacak gericilik kalmayacaktı. Kızın, o kabustan, o kiliseden kaçarak yabancıyla evlenmemesi yönetmenin daha çok işine gelmektedir. Çünkü yönetmen ne yapıp yapıp o kızın başına sıkma başlık örtmeyi kafasına koymuştur. Kız mutlaka imana gelmelidir. Bu sonuç için her yola başvurulabilir. Yabancı düşmanlığı da bu yollardan biridir. Ama milli sinemanın yolu bu değildir. Bu olsa olsa Ortaçağ kafasının son çırpınışlarıdır. Köklü demokratik geleneklere sahip olan Türkiye halkı, bütün zorlamalara rağmen bu türden filmlere itibar etmemektedir.

Yeniden dönelim milli sinemaya

Milli sinema, ırk düşmanlığını değil, halkların kardeşliğini savunur. Fetihçiliği değil, yurt sevgisini ve yurt savunmasını esas alır. Ümmetçiliği değil, fikir ve inanç özgürlüğünü savunur. Dosta değil, düşmana vurur. Azınlığın değil, çoğunluğun kültürünü, halkımızın yüzyıllar boyu Osmanlı boyunduruğuna, baskıya ve zulme karşı verdiği mücadeleler içerisinde yaratmış olduğu devrimci demokratik kültürü savunur.

Milli sinema, makale tarzında konuşmalarla doldurulmuş slogancı, görüntü yönünden yoksul, kurgu yönünden yamalı bohça, oyunculuk açısından zayıf filmler değildir. Milli sinema, öz ile biçimin en iyi kaynaştığı, sanat bütünlüğü taşıyan, görüntülerin zengin ve görevci olduğu, oyuncularının zoraki değil, anti-emperyalist duyguların coşkusuyla oynadıkları sinema olacaktır. Devrimci sanatçılar bu görevin bilincindedir.

Son birkaç söz

Yücel Çakmaklı, bir süre önce TV'den izlediğimiz "Denizin Kanı" adlı filmi yönetmiş ve bazı zorlamaların dışında muhteva, sinema dili ve görüntü açısından olumlu sonuçlar elde etmişti. "Denizin Kanı" bütün zaaflarına rağmen, çoğunluğun demokratik haklarını savunduğu ve Osmanlıdan miras kalan ağalığa karşı çıktığı için "milli sinema" akımı içerisinde yer alabilir nitelikteydi. "Memleketim" filmi 1975 yılında çekilmiş, "Denizin Kanı" 1979'da. Aradan geçen dört yıl içerisinde Çakmaklı'nın bakış açısında değişiklikler oldu ise bu bizi sevindirir. Yok "Memleketim" çizgisini savunuyorsa kendisini tartışmaya çağırıyoruz.

George Thomson ve "Marksizm ve Şiir" (4)

Burjuva şiir mirasından yararlanma

George Thomson, kitabının son bölümünde burjuva şiir mirasından yararlanma konusundaki görüşlerini de açıklıyor. Şöyle diyor:

"Batı Avrupa'da yalnız burjuva şiiri kalmıştır artık. Ama dünyanın en ince şiiridir bu şiir. Göz kamaştırıcı bir mirastır burjuva şiiri. Ne var ki bu miras kullanılmamaktadır. Yapılması gereken ilk iş bu hazinenin kapılarını halka açmak olmalıdır.

"Bu ülkenin insanları Shakespeare'le neden ilgilensinler? Ne Shakespeare yüzündendir bu ilgisizlik, ne de kendileri yüzünden. Bunun sorumlusu en büyük şairlerini kesik soluklarının sisine gömen çağdaş burjuva sınıfıdır. Shakespeare yaşadığı çağın burjuva sınıfına bir ayna tutmuştu; o insanlar nasıl sevinçli, hareketli, canlılık ve coşkunluk dolu bir görünümle karşılamışlardı o aynada. Aynı sınıf bugün o aynaya bakmaktan ürküyor. Kendi çağında devrimci bir güçtü Shakespeare. Burjuva sınıfı onu öyle bir güç olarak göstermekten çekiniyor bugün. Onu kendilerinin boyutlarına indirgemek, etkinlik alanını sınırlamak, devrimci özünden yoksun kılmak zorunluluğunu duyuyorlar. Uzaklarda, Tien Şan Dağlarında nüfusu Birmingham'ınkini aşmayan Kırgız Cumhuriyeti ulusal bir tiyatro kurma gücünü kendinde buluyor. İngiliz hükümeti yapamıyor bunu. Shakespeare'i gerçekten halka götürmek isteyen bir hükümetimiz olsaydı, her şehirde özel çocuk gösterileri düzenleyen, devlet yardımı ile işleyen birer Shakespeare tiyatrosu olurdu. Shakespeare'in okullarda, ders kitaplarında nasıl okutulduğunu hepimiz biliyoruz. Çocuklarımızın büyük bir çoğunluğunun on dört yaşında okulu bıraktıklarını da unutmayalım. Lise bitirme sınavları için Shakespeare'i hazırlama tadını bile bilmiyor bu çocuklar. Yaşayan bir Elizabeth çağı İngilteresinin çerçevesi içinde söz konusu edileceği yerde, birtakım töresel soyutlamaların aracı olarak sunuluyor Shakespeare. Meraklı ve heyecanlı Londralılar da bunun için mi dolduruyorlardı Globe Tiyatrosunu?

"Demek ki, yapılması gereken ilk iş, burjuva mirasını burjuvalardan kurtarmak, bu mirası ele geçirdikten sonra onu yeniden yorumlamak, kendi gereklerimize uydurmak, her yanıyla kendimizin bir parçası yaparak ona yeni bir canlılık katmak olmalıdır. Peki, yeniden yaratılacak şiir nasıl olmalı? Genç ozanlarımız hangi amaçlara yönelmeli?

"Yalnız iki şey söylemek istiyorum bu konuda. Birincisi, ozanların şiiri bir söz ustalığı olarak ele almaları gerekir. Yeats'in, kendisine danışmaya gelen genç ozanlara söylediği gibi, "İşinizi iyi öğrenin". Genç ozanlar günümüzün edebiyat eleştirisinde ağır basan bireysel, izlenimci tutumdan kendilerini kurtarmak zorundadırlar. Bu tutumun geçmişteki olumlu sonuçlarını yadsıyacak değilim, ama her zaman yetersiz olan bu tutum bugün önemini bütün bütüne yitirmiştir. Edebi eleştirinin artık bilimselleştirilmesi gerekmektedir.

"Belirtmek istediğim ikinci noktaya gelince burada Goethe'nin o unutulmayacak dizelerini anmak yetecektir sanıyorum:

Ve acıdan dili tutulunca insanın, bir Tanrı
Çektiğini anlatayım diye bana dil vermiş.

"Ozan yalnız kendi adına değil bütün insanlar adına konuşuyor. Ozanın sesi, yalnız onun duyurabileceği bu ses halkın da sesidir aynı zamanda. Derinliğini de bundan kazanıyor. Ama ozan nasıl onlar adına konuşuyorsa, onlarla birlikte acı çekmek, sevinmek, çalışmak ve savaşmak zorundadır da. Bunu yapmazsa, söylediklerinin insanlar için bir çekiciliği kalmaz, bu yüzden de önemsiz olur. Yeni tutumun olumlu sonuçları özellikle Nazi baskısı altında kalan ülkelerde görüldü. Savaştan önceki Fransız şiirinin genel görünüşü bizim şiirimizden pek ayrı değildi, oysa son yıllarda Fransız ozanları direniş hareketine katıldılar ve şiirleri gizli olarak basıldı ve elden ele dolaştı. Bunlardan ülkemizde en tanınanı, gerçeküstücü bir ozan olarak yazmaya başlayan, sonunda ise toplumcu olan Aragon'dur. Burada da buna benzer bir değişim başladı. En umut verici genç ozanlarımızdan ikisi, Christopher Caudwell ile John Cornford, İspanya'da faşizme karşı savaşırken öldüler. Bu iki ozanın şiirlerini okuyanlar onları böyle davranmaya iten güçlerin ne olduğunu kolayca göreceklerdir. Eylemleriyle şiir ve halk arasındaki duvarı aşan bu ozanlar, şiirle halk arasında bozulmuş olan uyumu yeniden kurmuşlardır. Kendileri elbette ki bilinçli devrimci olan ilk İngiliz ozanları değildi. İkisi de daha önce aynı yollardan geçen Milton'ın, Shelley'nin, William Morris'in izinden gidiyorlardı."

Daha sonra Shelley'nin "Zincirden Kurtulan Prometheus" adlı şiirinden sözeden Thomson, şunları yazarak kitabını bütünler:

"... Sanatçı genellikle ne yaptığının bilincinde değildir, daha çok bir yalvaç gibi, anlayışla değil, önseziyle davranır, ama kimi zaman kendine olan güveni önüne geçilmez bir güçle bilinçli düşünce düzeyine erişir. Beethoven'in Dokuzuncu Senfonisinin sonunda milyonlarca insana seslenen bir sevinç korosuyla coşması da bu yüzdendir; gene aynı neden yüzünden Shelley de "Zincirden Kurtulan Prometheus"ta geleceğin özgür toplumunu açıkça tanımlar. Beethoven'in ve Shelley'nin esin kaynağı Fransız Devrimiydi; ama hangimiz Dokuzuncu Senfoniyi ya da 'Zincirden Kurtulan Prometheus'u bugün yeryüzünü kaplıyan devrim gücünü içimizde duymadan dinleyebiliriz?

Tahtlar, sunaklar, zindanlar, yargı yerleri
Krallık asaları, papalık taşlarıyla,
Kılıçlar, zincirlerle, hesaplı bir haksızlığın
Yanlış bilgilerle dolu koca kitaplarıyla
Ezilen zavallı insanların
Bilinmez bir tapınağın hortlakları,
Korkunç, barbar gölgeler gibi dolaştıkları yerler...
Yaban, azgın, karanlık, aşağılık ve korkunç
Nice adlar altında nice kılığa giren.
Ne tanrıca, ne insanca sevilen bu iğrenç karaltılar
Dünyaların zorbası Jüpiter'di hep;
Ulusların ürkerek kanları ve umutsuzluktan yenik yürekleriyle,
Ve sevgileriyle boyun eğdikleri,
Sunaklarına toz içinde, çelenksiz sürüklendikleri,
İnsanların çaresiz gözyaşları içinde baş verdikleri,
Korkuyla, nefrete dönen bir korkuyla, övdükleri
O asık yüzlü, ürküten putlar yıkılıyor şimdi
Kimsesiz kutsal mezarlarının toprağı üstüne
O iğrenç maske düştü artık, insan
Boyunduruksuz, özgür, sınırsız, ama eşit
Ne sınıf, ne oymak, ne ulus,
Korkudan, baskıdan, ezilmekten uzak
Kendi başına buyruk insan.

"Sınıf çatışması sona erince, işte o zaman Engels'in dediği gibi, tarih öncesi sona erecek ve tarih başlayacak."

IRGATOĞLU ATÇALI KEL MEMET DESTANI

özkan mert

Kaptı
Atçalım silâhın :
O dağ senin,
bu dağ benim.
Yüreği yürekti
mangal kadar
bir yürek,
bileği bilek.
Ne İsa
ne Musa
ne Muhammet.
Bir elinde aşkı
diğer elinde mavzeri
dağların
ırmakların
dilini
öğrendi.

Öptü sonra
Atçalım
elin
anasın.
Etti yeminin
büyük:
– Anam avradım olsun
O ağa oğluna kök söktürmezsem.
Halkı kıranı kırmazsam.
Aydın iline Vali olmazsam
Haram olsun
emzirdiğin
ak helâl sütün
bana.

Sevdalıyım
isyanlıyım
gayri.
Kâr etmez
bu dünya bana.
Atmaz bu yürek
onsuz,
dönmez bu devran.
Oyyy dağlar
dağlar oyyy.
Geçit verin bana.
Rüzgâr benimle es.
Toprak hırkam ol.

Yalnız değildi.
Önce
can yoldaşı
Çopur geldi.
Bir iken
iki,
iki iken
dört,
Beş iken
on oldular.
Yüz oldular,
bin oldular.
Halkın kulu,
zulmün celladı
oldular.

(DEVAM EDECEK)

Madenciler haydi kalkın

Koyu karanlık içinde
Kopkoyu zindanlara indiler
Ay ışığı şavkıyordu iki damla gözlerinde
Ve ölüm öylesine yakındı ki
Yedi başlı canavar gibi soluyordu
enselerinde

* * *

Kapanıp da açılıncaya dek kirpikler
Orada bir mim koyup dünyaya
Seğirtip gittiler

* * *

Karanlık
Koyu karanlık
Kopkoyu karanlık,
Yerin dibinden
Madencilerden
Sonsuzluğa uzanıyor insanlık

* * *

Çıkardılar kuyudan
Parça parça bedenlerini
Taş vurmuş
Kömür vurmuş
Oy madenciler oy
Yüzlerinde acı acı izleri

* * *

Karanlık
Koyu karanlık
Kopkoyu karanlık,
Madenciler haydi kalkın
Vurun kazmalarınızı
Dağılsın kıvılcımlar
Işısın gönlünüzce aydınlık

Cafer TİRYAKİ
(İstanbul)

Söylensin diyedir

Babaanne babaanne
o sırada kozalar
çiğde toplanırdı besbelli
bu pamuk tarlasında

Doğrulup
ters yola veriyorum yönünü
Seğirtip

selelere boşaltıyorum yükümü
İçiyorum
dizlerimde kırdığım deli karpuzu
Karagözler arası
dönüyorum sırama
Pamuk tarlası bir ova
Pamuklar ak
Bu yılda gülecek

Şaşmaz'ın Ahmet Ağa
Babaanne babaanne
biyol sesle nolur
bir ilâhi aşkına
burda çapa yaptığın
doğru mudur

Biz de çalışırız ya
aş uğruna
hemi de
çalışan yer türküsüne
Babaanne babaanne gün kızışmada
Traktör tepesinde göründü
Şaşmaz'ın Ahmet Ağa
Pamuk seleleri yüklenecek römorka
çalışan yer
çalışan yer
çalışan yer
sesimizle beraber

Babaanne babaanne
otuzuna varmadan ölmüşsün
öldüğün yerde mumlar yanmış
ben de sana çeker miyim
ne dersin

Oy babaanne
korkum erken ölmekten değil
korkum
şu tarlada bir gün
tüm biz çalışanlar için
pamuk toplayamamaktandır.

ÜMRAN SÖLEZ (Ankara)

Yüreğimde kaç sevginin rüzgarı

Erken açan bir çiçek
Yani tomurcuklanmadan
açan
Tadabilir mi hayatı
Çiçeğe konmadan dolaşan arı
Yapabilir mi balı
Yani tetiğe düşüncesini

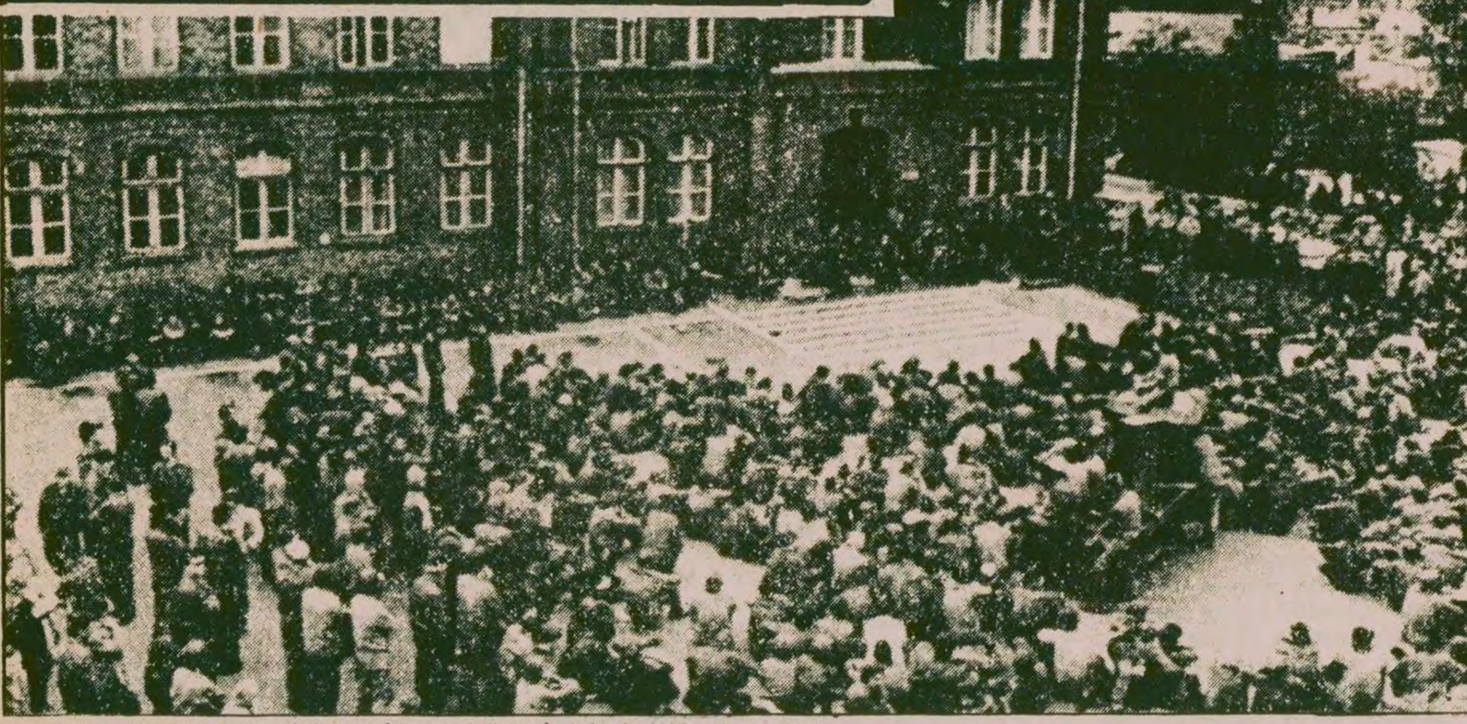
Mermi gibi süremeyen el
Kucaklayabilir mi halkı

Tomurcuk çiçek açar
Çiçeğe arı konar
Dolaşır sevda sevda
Bal verir halkım

Yani bir bilsen
Yüreğimde kaç sevginin
rüzgarı
Umutlar daralmasın

ABİDİN ZEYNEL

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

Gdansk 1970 işçiler hükümet binasının önünde taleplerini haykırmışlardı.

GDANSK'TA MERKEZİ GREV KOMİTESİ KURULDU

Grev komiteleri iki günde bir, kitle tarafından onaylanıyor

Polonya muhalefet örgütleri

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Bugün Polonya'da en güçlü muhalefet hareketidir. Ülkenin bütün kesimlerinde özellikle de aydınlar ve işçiler arasında örgütlüdür. KOR, yasal olarak hükümet tarafından tanınmamasına rağmen, fiili olarak tanınmıştır. Örgüt halen çatısı altında çeşitli siyasi ve felsefi görüşlerden insanları barındırmaktadır. Gizli örgütlenme nedeniyle üye sayısı konusunda kesin bir bilgi edinmek güçtür. Ancak KOR'un 15 günde bir yayınladığı "Robotnik" (İşçi) adlı yarı-gizli gazetenin 70 binden fazla dağıtıldığı belirtilmektedir.

KOR, 1976 yılının Haziran ayında Ursus ve Radom kentlerindeki grevlerden sonra, tutuklanan ve gözaltına alınan işçileri kurtarmak amacıyla kuruldu. O zamanki adı "İşçileri Savunma Komitesi" (KOR) olan bu kuruluş, işçilerin serbest bırakılmasından sonra yapısını ve ismini değiştirdi. "Toplumsal Özsavunma Komitesi" (KSS) adını alan komite hâlâ ilk ismi olan KOR ile anılıyor. 1976'dan sonra bütün muhalefeti birleştirmek, her türlü haksızlık ve adaletsizliğe karşı çıkmak ve bazı yapısal reformların gerçekleştirilmesi için yönetime baskı yapmayı hedefleri arasına alan KOR yönetiminde birçok liberal-demokrat görüşlü aydın bulunmaktadır. Bunlar arasında Jerzy Andrzejewski "Kül ve Elmas" adlı romanıyla dünya çapında üne kavuşmuş bir yazardır. KOR'un başyöneticisi durumunda olan Jacek Kuron ise bir tarihçidir. KOR yönetiminde görev aldığı sanılan bir başka ünlü bilim adamı ise tarihçi Adam Michnik'tir. "Robotnik" gazetesinin Yazıişleri Müdürlüğünü ise Jan Lilynski üstlenmiştir. KOR yöneticisi olduğu sanılan bütün aydınlar Polonya polisinin sürekli denetimi ve takibi altındadır. Özellikle son tutuklamalarda KOR yöneticilerinin yanı sıra, KOR yöneticilerinin yabancı konukları da polis tarafından tutuklanmış veya gözaltına alınmışlardır. Bugünkü KOR'u yönlendiren siyaset esas olarak demokratik ve reformcu bir siyasettir. KOR yönetimi, işçi grevlerini örgütlemeye ve yönetmeye özel önem gösterirken işçi sınıfı içindeki militanlarına da özen göstermektedir. KOR halen kendisini bir iktidar alternatifi olarak görmediği gibi, Gierek rejimini yıkmak gibi bir hedefe de sahip değildir.

KOR hareketini inceleyen Batılı uzmanlar, Polonya işçi sınıfının mücadelesi sayesinde KOR'un da nitelik değiştirebileceğini belirtiyorlar. Kimi gözlemcilere göre, grevlerin daha uzun süre devam etmesi halinde KOR içindeki çeşitli görüş ayrılıkları da su yüzüne çıkacak. Ve kimi üyeler bıkkınlıktan daha pasif mücadele yöntemlerine geçişi savunurken, özellikle işçi üyeler daha köktenci tutumları benimseyecek. KOR'un belgelerinde genellikle "Demokratik bir sosyalizm" amacı uğruna mücadele edildiği belirtiliyor.

**ROPCİO (POLONYA İNSAN VE VATANDAŞ HAKLARINI KORUMA HAREKETİ)*

1977 yılı başlarında, KOR'dan sonra kurulan ROPCİO, bazı milliyetçi aydınların tutuklanmasını protesto ederek salıverilmelerini sağlamak için ilk eylemlerini gerçekleştirdi. Tarihçi Leszik Moczulski'nin önderliğini yaptığı bu hareket, özellikle KOR yöneticilerinin tutuklanmasından sonra uluslararası basın mensuplarına grevler konusunda bilgiler iletti. Tutuklama kampanyası başladığında Moczulski de hapishaneye gönderilmişti.

** "GENÇ KATOLİK"*

Polonya Katolik Kilisesi bünyesinde örgütlenen bu gençlik hareketi özellikle kırsal kesimlerde etkili. Gierek rejiminin kiliseler üzerinde uyguladığı baskılara karşı mücadele etmeyi kendine temel görev olarak tespit eden "Genç Katolik" grubu, özellikle Papa 2. Jean-Paul'ün Polonya ziyareti sırasında geniş propaganda yapma olanağına kavuştu.

**POLONYA KOMÜNİST PARTİSİ*

Doğu Avrupa ülkeleri içinde Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesini savunan yegane siyasi partidir. Polonya Birleşik İşçi Partisi Merkez Komitesi eski üyelerinden Kazimiercz Miyal tarafından kurulmuş olan Polonya Komünist Partisi, sınırlı sayıda aydın ve işçi militana sahiptir. Parti yöneticilerinin bir kısmı yurtdışında, sürgünde yaşamak zorundadır. Ancak 1976 Ursus grevlerinde ilk kez partinin imzalı bildirileri grevci işçilere dağıtıldı. Polonya Komünist Partisi aylık olarak "Czerwony Sztandar" (Kızıl Bayrak) gazetesini yayımlamaktadır.

Hükümet Gdansk'ta illegal bildiri dağıtıyor

"Siyasi rejimde bazı değişikliklerin gerçekleşebileceğine inanıyoruz"

"Ne olacaksa olsun, 35 yıldır bu işin peşindeyiz"

GREVCİLER arasında her yaştan işçi var. Kıvırcık saçlı, mavi gözlü gencecik işçiler. 1956 Poznan, 1970 Gdansk, 1976 Ursus grevlerini yaşamış işçiler var. Övüne övüne anlatıyorlar eski mücadeleleri. Gençler de pür dikkat dinliyor...

Genç bir işçi Fransız gazetecinin yanına yaklaşıyor: *"Yazın, yazın... Biz grevci işçiyiz. Anarşist, toplum düzenini bozan, başıbozuk insanlar değiliz... Bakın şu tersaneye kırılmış, tahrip edilmiş bir tek makine, bir tek alet var mı?"*

Söyleşi koyulaşıyor. Genç işçi anasını babasını anlatıyor. Grevi anlatıyor. Nişanlısını anlatıyor. "Birazdan gelip bize yiyecek getirecek."

Genç işçi yaman bir grevci. Uluslararası politika ile de yakından ilgili. *"BBC'nin Lehçe yayınlarını izliyorum"* diyor. Bir arkadaşı daha geliyor yanına. Başlıyorlar gazeteciye bilgi vermeye: *"Bütün siyasi taleplerimize yanıt vermeyeceklerini biliyoruz. Ekonomik taleplere gelince onların da ancak bir kısmını karşılayabilirler. 'Onlar' da güç durumda. Ama sorun birkaç zloti fazla almak değil ki! Mesele, işçilerin özerk bir şekilde örgütlenebileceği fikrini kabul ettirmek. Hem de bunu pratikte uygulayarak kabul ettirmek. 'Onlar' eninde sonunda bunu kabul etmek zorunda kalacaklar. Onların bize verecek paraları olmayabilir. Ama biz siyasi rejimde bazı değişikliklerin gerçekleşebileceğine inanıyoruz".*

— Neden grev yapıyorsunuz?

— Durum bu kadar kötü olunca grev yapmak gerekir. El yok, kuyruk var. Sendikalar bizi korumaz. Hükümet bizi hep aldatır, yalan söyler. Yeter artık, bitsin bu dertler!

— Peki ne bekliyorsunuz?

— Durumun somut olarak düzelmesini

— Sizce en önemli talep hangisi?

— Her şeyden önce sendikal özgürlük gelir. Sonra et temini ve ücretlere zam. Bizi savunan sendikalara ihtiyacımız var.

— Hükümet ekonomik taleplerinizi karşılayıp, siyasi taleplerinizi reddederse ne yapacaksınız?

Eğer siyasi alanda başarı kazanamazsak, yeniden başlayacağız mücadeleye. Hükümetin siyasetini etkilememiz gerek.

— Taleplerinizin bir rejim buhranına yol açabileceğini düşünüyor musunuz?

— Evet bilincindeyiz. Zaten rejim buhranının tam göbeğindeyiz.

— SSCB'nin müttefiği sosyalist bir ülkede rejim değişikliklerinin mümkün olabileceğini düşünüyor musunuz?

— Hayal etmek güçtür ama bir kez denemekte yarar var. Ne olacaksa olsun. 35 yıldır bu işin peşindeyiz. 35 yıl dile kolay...

Peki, siz bir yabancı olarak ne düşünüyorsunuz?

— Ben mi? Durum tehlikeli olabilir?

— Yok canım, sakin olun, telaşlanmayın...

GİEREK'İ DİNLEMEK KULAKLAR KAPALI...

18 Ağustos, Lenin Tersanesi. Saat akşam 20.00 televizyonda Devlet ve Parti Başkanı Edward Gierek konuşuyor. *"İşçiler, sosyalizm, sosyalist ekonomi iş bırakımının zararları, birlik, kardeşlik, beraberlik, komşular, ve..."* Pek kimsenin televizyona baktığı yok. Küçük küçük gruplar halinde tartışmalar sürüyor. *"1970'de 1976'da da aynı şeyleri söylemişlerdi"* dedi bir işçi.

Sonra haberler başlıyor. İşçiler önce biraz bakıyor. İlk haber yine Gierek. İkinci haber Afganistan'ın milli bayramı nedeniyle Babrak'ın mesajı. Üçüncü haber bir Moğol yetkilisini karşılayan Brejnev. Görüntü çıkınca, kısa ama özlü bir kahkaha dalgası...

Sonra transistörlü radyolar açılıyor. BBC ve Amerika'nın Sesi Radyoları en fazla dinlenen radyolar. Yabancı dil bilenler tercüme ediyor arkadaşlarına. Bir de Fransa Radyosunun güldürülü haberi: "Bugün SSCB Komünist Partisi yayın organı 'Pravda' da çıkan bir başmakalede, Polonyalı işçilerin bir an önce tezgahlarının başına dönmesi gerektiği belirtildi." Fransız spiker kendini alamayıp bir yorum yapıyor: "Eeh artık Pravda böyle yazdıktan sonra, Lenin Tersanesindeki işçiler hemen grevi bitirip işbaşı yapar!"

GECE BASILAN DAĞILAN BİLDİRİLER

GECE Gdansk canlanıyor. Ulaşım işçileri grevde olmasına rağmen süt kamyonları gidip geliyor caddelerde. Bakıyorsunuz kamyonların içine, tomar tomar bildiriler var.

Gdansk'taki 9 tersane önce demokratik seçimlerle Grev Komiteleri oluşturdu. Hükümet bu Grev Komiteleri arasında bölücü ve yıkıcı faaliyetlere başlayınca, Gdansk Kenti Merkezi Grev Komitesi oluşturuldu. Gdansk tersanelerindeki Grev Komitelerinde mücadele eden 13 işçi temsilcisinin oluşturduğu bu Kurmay MSK adıyla anılıyor. (13 işçinin 8'i KOR üyesi) İşçiler bu örgütlenme sayesinde dayanışmayı sürekli olarak canlı tuttukları gibi, hükümetin bölücü girişimlerini de boşa çıkarıyorlar. MSK, hükümet ile görüşmeye oturarak, 21 maddelik talep listesini kabul ettirmeye çalışıyor. 21 maddelik talep listesi genel talepleri içeriyor. Görüşmenin bu ilk adımı tamamlandıktan sonra MSK, her Grev Komitesinin işyeri yönetimi ile özel ve somut sorunları masa başında çözmesini amaçlıyor. Böylece hem genel hem de özel talepler, iki aşamalı görüşmelerle çözüm bulacak.

Hükümet ise üç haftadır sürekli ve son derece hızlı bir şekilde hızlı bir şekilde geri vitesle "ilerliyor". İlk başta "Grev Komitelerinin" yasa dışı olduğunu öne süren hükümet sadece resmi sendika temsilcileri ile masaya oturabileceğini açıkladı. Ancak, güç dengesinin Grev Komitelerinde olduğunu kavrayınca ilk tavizi verdi ve Grev Komitesini muhatap olarak kabul etti. Bu ilk tavizden sonra işçiler, toplu görüşmelerin yapılabilmesi için MSK'yı kurdular. Ve hükümetin MSK ile masa başına oturmasını talep ettiler. Hükümet MSK'yı tanımadığını ileri sürdü. Ama fazla israr edemedi. Son olarak Jaglieski'nin uzlaştırma komisyonu başkanlığına getirilmesinden sonra hükümet son koşulundan da vazgeçerek MSK ile masaya oturmayı kabul etti.

HÜKÜMETİN İLLEGAL BİLDİRİLERİ

GDANSK grevi tarihi bir grev. Çünkü işçiler 1970 ve 1976'nın hatalarını tekrarlamıyorlar. Ve hükümetin tutumunu çok iyi bildikleri için, Varşova yönetiminden gelebilecek çeşitli saldırı ve yıpratma harekatlarına karşı son derece uyanık ve tedbirli bir şekilde davranıyorlar. Zaten grevciler üstünlüklerini öyle bir kabul ettirmişler ki, Gierek Gdansk'ta bozgunculuk yapmak için 'illegal bildirilerden' medet umacak duruma düştü. Hükümet grevin ilk haftasında Gdansk'ta tersane yöresinde imzasız bildiriler dağıttı. Bu bildirilerin birinde özetle şunlar yazılı idi: "Ülkemizin çıkarı, ekonomimizin kalkınması için hepimizin daha canlı ve şevkli bir şekilde çalışması, sosyalizm düşmanlarına koz verilmesi gerekir. Kutsal ailenin çıkarları da bunu gerektirir. Evet, çözülememiş bazı sorunlar vardır. Hükümet ve halk bunları el birliğiyle çözecektir. Ancak çözüm için mutlaka ve mutlaka sukunet gerekir. Sorumluluk ve vatanseverlik açısından aşılmaması gereken sınırların olduğunu hepimiz biliyoruz..."

Gierek yönetimi illegal bildiriler ile sinsice grev kırıcılığı yapmaya çalışırken, Lenin Tersanesinde MSK'nın Kurmayı kurulmuş. Bildiriler basılıyor, herkes özgürce konuşuyor. Fikirler doğuyor. İş bölümü yapılıp, uygulamaya geçiliyor. Ve işçiler, bildirilerinin sonuna güven ve grurla imzalarını çakıyorlar: GDANSK KENTİ MERKEZİ GREV KOMİTESİ!

Bu güven, bu gurur, gerek tek tek Grev Komitelerinin, gerekse MSK'nın iki günde bir, kitle tarafından onaylanmasından kaynaklanıyor. İşçi kitlesine görüşmeler ve gelişmeler konusunda sürekli bilgi veren komite temsilcileri toplantı sonunda yine işçilerin onayına sunuluyor.

"MSK'nin bu tutumunu onaylayanlar el kaldırsın! Evet. Onaylamayanlar... Yok. Çekimser. Yok. Hadi arkadaşlar gelecek toplantı yarın saat 17.00'de. Başarılı grevler!..."

YARIN: BALTIK EKONOMİSİ

Gdansk 1980 Lenin Tersanesinde nöbet tutan grevci işçiler

Televizyonda Bugün

19.00 HABERLER

19.10 HEIDI

Sürekli filmin bugün yayınlanacak olan 21. bölümünde Heidi Klara'ya büyükbaba ile olan yaşamını anlatır. Anlatılanlar Klara'nın çok hoşuna gider.

19.35 KARA KUVVETLERI GÜÇLENDIRME VAKFI

Türk Kara Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfının 6. kuruluş yıldönümü dolayısıyla Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Nurettin Ersin'in konuşması ve askeri elektronik sanayinin kuruluş ve üretime geçişi ile ilgili bir program yayınlanacak.

19.55 MALAZGIRT ZAFERI

20.20 GÖLCÜK TERSANESİ KOMUTANLIĞI

Programda Kara Kuvvetleri Komutanlığı Foto Film Merkezi ve stüdyoları komutanlığı filmlerinden Gölcük Tersanesi Komutanlığı tanıtılacak.

20.30 HABERLER

21.20 ZAFERE DOĞRU

21.40 TV'DE SINEMA

23.30 HABERLER

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

Bayram Özel Eğlence Programındaki küçük sunucuya

Çok değil yakın geçmişte, yeteneğe gerek duyulmayan böylesi bir işte, her kim görev almışsa sen yaşta, durup düşünülürdü uzun uzun. Sorumlular çağrılır, gerekçeleri sorulur, EKRAN'ın adına, niçin kullanıldığı araştırılırdı bir kere. Seyirciler arasındaki gerçek ana babalar da, evlat sevgisini yüreğinde taşıyanlar da sencileyin bir sab-ı sübyanın, bir özel günü kutlama yapımında böyle görev almasına gönül koyar, "sana değil" önce ana, baba, sonra da sorumlulara beddualar yağdırırdı.

Ama o günler geride kaldı. 5-10 yıldan bu yana yüzlerce insanın isteyerek katledildiği bir toplumda, tüm değer yargılarının ayaklar altına alındığı bir ortamda kimsecikler dert etmedi seni. BO DEREK saçlarınla, BAYRAM gününde ekrana çıktığın halde.

Aldığın eğitim, çevre ilişkileri, büyüme biçimin üstelik pek küçük olan yaşın, yanıt vermene yetmeyebilir.

Kocaman kocaman adamlar, kadınlar.. Hop hop zıplamaktalar... Bir müzik ki hak getire,... Batı toplumlarının yozluğunu olduğu gibi dışa vurmakta.. Bir de podyum ışıklı.. Dumanlı.. Üzerinde tepinenler tepişenler.. Ve de 13.5 yaşında SEN.. "danseden bir sunucu".

Ama senin ne kusurun var değil mi? Haklısın. Yaşın o kadar küçük ki. Peki anan baban.. Onlar da mı uyarmadılar seni. Haa sahi sen TRT Genel Müdürünün sağ kolu SANAT DANIŞMANI TEKİN AKMANSOY'un kızı idin. Yani baban senin yer aldığın programın yapıldığı kurumda çalışıyor. Eskiden olsa, böyle bir uygulamada babanın yetkisini kötüye kullandığı sonucuna varılır, üstelik bir de sanat danışmanı olma vasfından dolayı, "Be hey danışman, sanattan ve estetikten yoksun, anlamı geleneklerimize taban tabana zıt, böylesi bir yozluğa sen nasıl olur da ses çıkarmazsın, üstelik kızının görev almasına göz yumarsın" denilirdi.

Üstelik EKRAN'ı! Değil mi Arzu, hele de senin yaşındakiler için. Arkadaşların.. Yakınların.. Tanıdık.. Tanımadık.. Yığınlar..." Aman da kızımız, canım da kızımız... Dün gece... Ne şekerdin o saçlarınla..", "Canım nolucak, sanatçı babanın sanatçı kızı işte.." "Tebrikler canım.. Saçları.. gülüşü.. tulumu.." vs. vs. Haklısın, karşı koymak pek güç ŞÖHRET ADAYLIĞINA, tanınmış olmak. Ama inan boş bütün bunlar. Bak babana. Bir zamanlar ne önemli sanatçı idi. Devlet Tiyatrosunda ve radyolarda ne güzel oyunlar oynardı. N'oldu sonra Nöri Kantar oldu. Önce ekranlarda, sonra fuarlarda. Sonuç bir iki TIR. Değer mi sence bütün bunlar iki TIR'a? Günlük göstermelikler, pohpohlar değer mi tüm değerlere, ilişkilere.

Radyoda neler var?

TRT – I

15.35'de Ankara yapımı bir program yayınlanıyor:
Türk Düğün Gelenekleri.

TRT – 2

12.25'de Mehmet Özbek' in hazırladığı "Türkülerimizin dünü bugünü adlı program yayınlanıyor.

16.20'de yayınlanan arkası yarın"da Köşebaşı adlı oyunun ikinci bölümünü dinlevebilirsiniz.

TRT – 3

11.00'de öğleye doğru adlı programda Bach, Mandelssohn ve Chopin'den seçmeler yayınlanacak.

20.30'da Hülya Tuncağ'ın hazırladığı "caz müziği"nde sevilen parçaları dinleyebilirsiniz.